Ն. 6835 | 1908 ՅՈՒՆՎԱՐ 31 ՓԷՆՃՇԷՆՊԻՀ | 1326 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 10 | 1908 ՓԷՏՐՎԱՐ 13 (ԷՖՐԷՆՃԻ) | ԵԻՐՄԻ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՇԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 գշ.	70 գշ.	40 գ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »
ՄԷՄ. ԷՃՆԷՊԻՑԷ	32 Ֆր.	17 Ֆր.	10 Ֆր.

Մէհրալյէ 20 ղըրուշտան

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز : جيوەلكيان ماكەسى ԷԼՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ (جريدهٔ شرقيه) ۱۲۹۳ سنه‌سنده دیقران جیوه‌لکیان تأسیس ایتمشدر

OJERIDEI-CHARKIE
20. Avenue de la Sublime Porte
Fondé en 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՇԻՑԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի, վէ 3ինճի սահիֆէլէրտէ 5
4ինճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Կօզէթա իտարէսինէ այիտ մէկթուպ հավալէլէրը կօզէթանըն սահիպ վէ միւտիրի ՅԱԿՈԲ Տ. ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ամէֆէնտիյէ կէօնտէրիլմէլի տիր։ Մէկթուպը սահիպլէրի կէրի կէօնտէրիլմէզ վէ աթէշ օլունմայա էտիլիր։

ԵԷՅԻՆԹԻ ԷՀՎԷՆԼԻԿԻ

Ֆրանսըզ կօզէթալարընտան պիրիսի շու կիւնլէրտէ եէյինթիսին ֆիյաթընտան պահս իթմիշ տիր։ Իշթէ սէնէտէն պէրու Ֆրանսատա պիլճիւմլէ եէյինթի ֆիյաթլարը իւքսէլմիշ տիր։ Ուն, շէքէր, շօգօլաթա, պրաս, էքմէք, Թէրէ եաղը, էթ, սէպզէվաթ վէ մէյվէ կիպի մէէքիւլաթտան ասմասընըն ֆիյաթլարընտա 100տէ 20 բատտէյինտէ թէրագգը հասըլ օլմուշ տըր։ Շու թէրագգըի ֆիյաթըն տիւլէլէր պիւտճէսինտէ օլան թէէսիրաթը շայանը տըգգաթ տըր։ Մալիւմ տըր քի, հէր տիւլէթին պիւտճէսինի գազանըլըյա միւթէնասիպ պիր հալտէ պուլընտըրըլմագ լազըմ կէլիր։ Պիր տիւլէթին մէսարիֆ պիւտճէսինի իւքսէլթմէզտէն եվվէլ, պու մէսարիֆի գարշըլայաճագ եէնի վարիտաթ պուլմագ իգթիզա իտէր։ Հալպուքի, Ֆրանսատա եէյինթի ֆիյաթը իւքսէլէրէք մէսարիֆ արթմասը կիւնտէն կիւնէ զիյատէլէշտիկի հալտէ, պու ֆազլա մէսարիֆի գարշըլամագ իչին, վարիտաթըն արթմասը իգթասը պուլընամայօր իմիշ։ Պիր հալտէ քի էհվէնճէ թէէմինը մուհէյյա չըքար պուլընամայաճագ վէ չիմտիյէ գատար թաթպիգ իտիլմիշ պուլընան թարզը մաիշէթ տէյիշտիրիլմէյէճէք օլուրսա, Ֆրանսատա կէչինմէք մէսէլէսինին սօն տէրէճէ կիւճլէշէճէկի թահմին օլունըյօր։

Իշթէ շու թահմին էրպապը իսթիհսալը չիմտիտէն չարէլէր տիւշիւնմէկէ սէվգ իթմիշ տիր։ Պու չարէլէրտէն պիրիսի տէ՝ թուզլա հէր հալտէ պահալը մալ օլան էթ կիպի եէյինթիտէն իսէ, սէպզէվաթ վէ մէյվէ կիպի ֆիյաթլարը օլտուգճա էհվէն պուլընան չէյլէրի, էսասը մէէքիւլաթ իթթիխազ իթմէկէ ալըշմագ վէ պունլարը թավսիյէ էյլէմէք տիր։

Պու կիւն եալընըզ բիրինճ վէ պալըգ իլէ թէղազզի իտէն Ճինլիլէր իլէ սարֆ խուրմա իլէ կէչինէն գավմլար՝ սընաֆ մէմլէքէթլէր իթթիխազ իտիլէճէք օլուրսա, սաիր մէմլէքէթ ահալիսինին իւթլէրի մէտարը հայաթ օլտուղը կէօրիւլիւր։ Հալպուքի, էթին վահիտը հարարէթի մաթլուպ տէրէճէտէ օլմատըղը ֆէննէն սապիթ օլմուշ տըր։ Պու վահիտը հարարէթ իսէ, ինսանըն գուվվէի պէտէնիյէսինի վէ ահվալը սըհհիյէսինի հէր զէման պիր հալը միւքէմմէլիյէթտէ պուլընտըրըլմալը թէէմին իտէմէզ։ Պունըն իչին վիւճուտտա գուվվէթ վէ հայաթըն խատամէսինէ սէպէպ օլաճագ վահիտը հարարէթի մըգտարը միւնասէպէթտէ պուլընտըրըլմագ իչին, ինսան էթ իլէ պէրապէր տիկէր եէմէկլէրի տէ եէմէկէ մէճպուր պուլունըյօր։

Շու սուրէթլէ էթին հայաթ վէ գուվվէթ խատամէսի իչին պիր ինթիյաճը զարուրի վէ գաթի հիւքմ վէ գուվվէթինի հաիզ օլտուղը վէ էթի զայէ թէ գըյնէյէրէք մուհթաճ գուվվէթը պէտէն իչին լազըմ օլան մուղատտի մատտէլէրը էթէ նագտէն պիլիսպէ էհվէն ֆիյաթլը պուլընան չէյլէրտէն ինթիխապ իթմէք միւմքին օլաճաղը անլաշըլընճա հիմտիյէ թարզը մաիշէթի սըհհաթէ պէշէրիյէյէ պիր կէօնա մազարրաթ վէրմէյէճէք սուրէթտէ տէպտիլ իթմէք գապիլ օլաճաղը թէհագգուգ իտէր։

Պիր զէմանտան պէրու Ավրոպատա պիր թագըմ խալգ էն սաղլամ վէ հըֆզըսըհհաթէ գավաիտինէ էն մուվաֆըգ ղըտալարըն նէպաթաթտա պուլընտըղը ֆիքրինի իլթիզամ իլէ, մէյվատը մաղատտիյէյի պէշէրիյէնին մահսուլաթը տըր տիյէ հասր իտիլմէքտէ օլտուղը տըր։ Բէնտիլէրինին մէյէքէ իւ էֆքեարլարընը պէյնէլիսալ թամամ իթմէք իւզրէ պիր չօգ վէճիթը նէշրիյաթ թէվեսսուլ իթմիշլէր տիր։ Պու պապտագի նէշրիյաթըն թէէսիրիյլէ պուգը աչամլարըն սըրֆ հուպուպաթ վէ նէպաթաթ իլէ թէէմիւնը մաիշէթ իլէ թէէմիւնը թէէսիրիյլէ վէ իտէմէք խէյալըն իւզէրինէ գըրգ պազը թէէմիւն իտէօրլէր իմիշ։ Պու տէֆաթտէ Սէպզէվաթըն հուպուպաթտան ... պէլէճէ կիւլէ հայատ կէօրիւլիւյօրսա տա, պունլար հէր հալտէ թէգաիտ վէ ինթիզամըն մուհաֆազասը տախի մէճպուրիյէթինի ինքեար իտէմէզլէր։ Էֆրատը պէշէրիյէթին էքսէրիյէթը մութլագա էթ եէմէքտէն վազ կէչէմէզ։ Պու պապտա պու սաթըրի ... պունլար սաթըրի վէ մութլագ օլան ... ինսանը գատար թէղաթիյէ գապիլ իթմիշլէր տիր։

Պունլար իթթիզամ էտէճէկլէրի մէսէլէ վէ գավաիտին պէյնիլիսալ թէէմինինէ, պունը սըհհաթլաշտըրմագ մաքսատըյլա սըհհիյէ ... թէէմին իտէն պիր մէսէլէ իթթիխազ իտիլմէսինտէ լազըմ կէլէն թարզը օլուր։ Մէվատը մաղատտիյէյի սըրֆ հուպուպաթ վէ նէպաթաթ ինթիհապ իթմէք մումքին օլուր։ Պունլարըն սըհհաթլը պէտէնլէրտէ լազըմ կէլէն սըհհաթլը ... մուղատտի ... կիպի տէ գըսմ ... պիր սուրէթտէ թէէսիր իտէմէզ։ Պունըն իչին օլտուղը, մէսարիֆին ... թարզը մաիշէթ պիլէ ... մէճպուրիյէթինտէ պուլունմագ օլուր։

Ինսանլարըն էթ եէմէկէ իհթիյաճլարը պիր զարուրէթը ... մի, եօգսա պիր կէօրէնէքտէն մի իլէրի կէլմիշտիր սէպէպի ... թէշթիգ իթմէք տէ լազըմ կէլիր։

Ալէմտէ բէգ չօգ էթ եէյէն վէ էսասը մէէքիւլաթըլարընը բիրինճ կիպի հուպուպաթ հասր իտէն Ճինլիլէրտէ, թէպլիսէ թէնաթուրը՝ տէյիլիւք հիրէթիւ օլունմագ պըլըքէ, էթի թէշերրիֆը կէնէլինին մահսուլաթը թամամ սէպէպէ պիրիւգ կիօրիւլիւր։ Շու հալտէ սէպզէվաթ վէ հուպուպաթ կիպի չէյլէրի էսասը մէէքիւլաթ իթթիխազ իտիլէճէկ օլուրսա ... էն կիւզէլ մէսէլէ ... Թէշթիպի, հատթա շու կիւնլէրտէ գըսմէն ... ինսան օլտուղը ... ինսանիյէթին պուլունմասը ... սէպզէվաթ վէ մէյվէ ... պիր հալտէ պուլունմագ, սէպէպի ... կէլիր։

Գուրպալարըն սէպզէ վէ մէյվէլէրտէն բէգ չօգը վար տըր քի, սէնէլէրճէ սագլանտըգ օլա տա, եէնէ մահիյէթը ղըտաիյէսինէ զէրրէճէ խալէլ կէլմէզ։ Պու ֆիքրիյէթ մահիմ պիր ֆաիտէտէն խալի օլունամազ ... պիր միւսթէսնա ... պիր ինսանըն պիր չօգ սէնէլէր ... պու սուրէթլէ ... մուհէյյէ ... թէմին ... Պունլար ... մուսթագիլ օլարագ ... ղըտա ... ինսանիյէթ ... իթմէք ... լազըմ ... պուլունմագ ... պուլունմագ օլուրլար։

Ինսանլարըն էթ եէմէկէ իհթիյաճը պիր զարուրէթը թաբիիյէտէն մի, եօգսա պիր ալըշգանլըգտան մի իլէրի կէլմէկտէ օլտուղը տէ թէթքիգ էտիլմէյէ լայըգ տըր։

ԹՈՒԶԻՒՐԻՔ ՖԱՆԹԷԶԻԼԷՐ

ՄԱՏԱՄԸՆ ՇԱԲԳԱՍԸ

Գօտըլ օտըլմիշ բէգ կիւզէլ պիւրիւլէր քի՝ մօտալար զէվգը սէլիմտէն (մարշալ), տըզգուր զաթիրտէն զիյատէ՝ պիր տիւկէրինէ խըթիսալ մահսուսը տըր։ Պիր սէնէ տէվամ իտէն պիր մօտա կէօսթէրիլէճէկ մի. պու կիւն պահաճըլարը — էլուվէն կիպի — սըվլայա սըվլայա պուրթլուղըն բաշալարընտա կիշիրէրէք տիւթիւք կիպի մէյտանա չըգան պիր Բարիզ չիչէ, եարըն իշի պահալը պիւլէ պօլ կէլէն կէնիչ, ղոյէթ կէնիչ պիր պուրթլու զէվգինէ մուվաֆըգ պուլուր. եէլէք, բալթօ, ճաքէթ տէ պէօյլէ տիր։ Հէր սէնէ մօտալարը տէյիշիր։

Եվրօբանըն հէմէն հէր թարաֆընտա գատըն չարգալարընըն հէր սէնէ չէյիր տէյիշտիկի մալիւմ տիր։ Շիմտի տէ էթրաֆը տիւզ — լամպա ապաժուրլարը կիպի — էնլի, աչըգ տօղրու մէյլլի, վէ թէբէլէրի պիր գուճագ սիյահ խըյտա տիկէր բէնկլէ օլան գուշ թիւյլէրիյլէ պիր պուղշէյէ պէնզէյէն չարգալար մօտա տըր։ Պու չարգալարըն խասըլ մօտա օլտուղընը պիլիրմիսինիզ, եայըր, իշթէ պու մօտա թիհաֆ պիր հիքեայէսի վար տըր։

Մատամ Ֆօլիւտօր, Բարիզին, տայմա չէք վէ զարիֆ կիյինիր, տայմա սօն մօտա կըյաֆէթլէ կէզէր զարիֆ պիր գատըն տըր։ Պիր հալտէ քի՝ գօճա Բարիզտէ մատամ Ֆօլիւտօր չէվրէստէ նիւմունէ օլարագ կէօսթէրիլիր։ Մատամըն սօն թօփլանթըսը, էլպիսէ կիյիմի, չարգալարը սուսպէլէրտէ, գիյաֆէթլէրտէ հայրէթլէրէ թագտիր օլունուր, բարմագլա կէօսթէրիլիր, խուլասա մատամըն զէվգը սէլիմի Բարիզտէ բէգ չօգ քըմէթլէնէն միւսալ օլայ իլիր։ Պու զարիֆ մատամ նէշէլի օլմագլա պէրապէր նամուսլը, հայսիյէթփէրվէր, գօճասընա միւթիի պիր գատըն տըր։ Անճագ պիր գուսուրը վար սա, օ տա տայմա վագթինը գիյաֆէթլէրտէ, սուարէլէրտէ, պալօլարտա, թէաթրօլարտա, խուլասա չէվգ ու սէֆա ալէմլէրինտէ կէչիրմէսի տըր։

Մ. Ֆօլիւտօր կէնչ զէնկինլէրտէն մատատէ մէրագլընտան մատամէթէն միւթէէսսիր օլմագտա իսէ տէ, զէնկին օլտուղը իչին պուրալարը բէգ տէ տիւշիւնմէզ, անը միւթէէսսիր իտէն չէյ զէվճէսինին կէզմէկ ... սիւրթիւքլիւք տիր. անըն պիր տիւլէ գատընը օլմագ գապիլիյէթինտէ օլմամասը տըր։

Իշթէ պու ճինէթթէն գարը գօճա արասընտա միւնազաա, իխթիլաֆ էքսիք օլմազ։ Պիր կիւն Մ. Ֆօլիւտօր իչ օտասընտա եազը եազմագլա մէշղուլ իտի.

Խաղըմանէնին պաշընտա պէօյլէ կէնիչ պիր գօլթուգլըյա եազըմըյէր, գալէմ էլինտէ տիւշինիյօր իտի. օ սըրալարտա իչէրի, թէգ պիր սէս խաթըրլայըշընը ալթ-իւսթ իթտի, գարըսը չիգրտըֆը աչըլ-տը. էվվէլա մատամ, արգասընտան մատամըն օտա խըզմէթճիսի կէօրիւնտի. մատամըն պու կիւն արգասընտա կէլտիկի օլունան սօն մօտա մուվաֆըգ թուալէթի վէ ուզուն չէթչէլը պիր գալտըրըշան էթէյինէ ելբիսէսի՝ քէչմէրինի տահա պօյլու կէօսթէրիյօր իտի. չարգասը զէրրէ գատար էյիլմէլի կէօրիւնէ գուվվէշինէ օլտուղը հալտէ, գօճասընըն պիր գաչ ատըմ իլէրիսինէ տուրարագ հիտտէթ ու ինֆիալտէն գըզարմըշ, էյիլէրէք էլինտէ թուտուղու պիր շէյ իտի,

— Ֆլօրը (օտա խըզմէթճիսինին իսմի) սէօյլէտիքի տօղրու տըր. միւսիւ... թէքմիլ չարգալարըմը սագլամըշ, տօլապա քիլիտլէմիշսինիզ...։

Միւսիւ այնը էյլէնճէլի վազիյէթլէ,

— Էվվէթ, ազիզիմ, տօղրու տըր, պէն սագլատըմ... պէն քիլիտլէտիմ...։

— Նէտէն...։

— Սիզ պունը պէնտէն սօրա էյի պիլիրսինիզ։

— Պէն պիր շէյ պիլմէյօրըմ։

— Պու պէնիմ իչին սօն թէճրիպէ տիր. պէլքի պիզի պու սուրէթլէ տիւզէլթմէք պէլքի չէգգէլմէզ օլուր։

— Ահայիտ...։

— Սիզին պու սիւրթիւքլիւքլէրինիզ արթըգ չէքիլմէզ օլտու. պիր սաաթ օթուրտուղունուզ եօգ, նէրէյէ կիտիյօրսընըզ, եէնէ մի չարգալարընըզ, թէյզ մի, տօղրանըզ, եէնէ մի պու թուրնուսի էղլէնճէսի թագրի կէտիյօրսընըզ. նէ վագթ եաղմուրլարընըզ, քիմէ սօզլարընըզ տա եաղմուրլարընըզ. չըգընըզ, թիւն սաթլարընըզ.

Մատամ Ֆօլիւտօր գէնարինէ սէօյլէնմէյօր իմիշ կիպի, ազգըն, ֆագաթ էյլէնճէլի պիր թավր իլէ,

— Էվվէթ, թիւն սաթըն տօղրու... խօշ պիր կէճէ տօղրու.

— Էօյլէ իսէ տօղրունըզա կիտէճէք էլպիսէնիզ եօգ, տէյիլ մի։

— Թօրու թօրու գօչ գաթ էլպիսէմ վար...։

— Պիլիրմ, 20—30 գաթ վա՛ր մը։

— Սիզ պէնտէն էյի հիսապլը պիլիրսինիզ...։

— Շիւպհէսիզ... բարալարընըզ պէն վէրիյօրըմ...։

— Նէ իսէ, չիմտի պէօյլէ ուզունճա պիր խըվայա իչին գավկա չըգարմագ սէվիյէմ եօգ. չարգալարըմը վէրէճէ՞քմիսինիզ...։

— Խայր...։

Մատամ այնը վագըֆէթլէ սիւքիւնէթ բէրվէրանէ իլէ եազը մասասընըն պիր ուճընտա տուրան լամպայա տօղրու իլէրիլէյէրէք,

— Եա, էօյլէ մի, բէգ ալէ, սիզ պիլիրսինիզ... օ հալտէ լամպանըզըն ապաժուրընը ալմամա միւսաատէ իտէրսինիզ։

Լամպանըն իւզէրինտէն ապաժուրը ալըրգըտան սօնրա, էլինտէ թիւզէլթմէլէրին թօղլարընը ալմագա մախսուս խըրգ թիւյլէրինտէն եարըմըշ վէ էլպիսէ թուտմագտա օլան տաս խըրմէթէսինտէ խըյթաղէն.

— Ֆլօր, շու էլինտէքի թիւյլիւ էլբիսէյի պանա վէր։

Միւսիւ՝ մատամըն նէ եաբաճաղընը անլամագ իչին, հայրէթլէ սանտալիէսինտէն գալգըյօր. օտա խըզմէթճիսինին տա գըրսանըն տըշարըլարընտա չէքիլէրէք, հայրէթլէ մատամը սիւզիւյօր իտի։

Մատամ Ֆօլիւտօր էլլէրինտէքի խըրգ բոյալը խորօզ թիւյլէրինի գօրարագ. պունլարըն թէլէրի էյլէթմէքի ապաժուրըն թէբէսինէ զարիֆ պիր սուրէթլէ էրլէշտիրէրէք, իւսթիւնէ իլիշտիրտի. չիմտի շու ապաժուրըն պալըգ լաթիֆ պիր չարգա կիպի գալտը իտի. Ալյանըն էօնիւնէ կէչտի. պու նէվզուհուր չարգայը պաշընա կիյտի. զէվգինէ խիթաբըն,

— Նասը՞լ, պէյէնտինի՞զմի, ազիզիմ... զանն իտէրիմ բէգ լաթիֆ պիր չարգա օլտու։

Միւսիւ հայրէթլէ,

— Նէ՞ եաբըյօրսըն, մատամ...։

— Կիւզէլ պիր չարգա... միւսաատէնիզլէ կէտիյօրըմ. սաաթ 7տէ ավտէթ իտէրիմ...։

— Կիտիյօրսընըզ հա՞...։

— Շիւպհէսիզ... էկէր թիւն էլպիսէյի սալօնտա մօղազաատան հիսապ բուսուլաը կէլիրսէ, լութֆէն պէնտէլիկինի թէսվիյէ իտէրսինիզ...։

Մատամ՝ Մ. Ֆօլիւտօրը հայրէթլէր իչինտէ պըրագարագ, գօրսէլը սիւրթիլա գօրարագ, սաատըն չըգտը։

Մատամ սօգագտան ալէթ իթտիկի վագթըտա տօղրու գօճասընըն օտասընա կէլմիշ վէ նէշէլի պիր թավր իլէ,

— Պօնժուր, սօնթիմ... պու կիւն պանա, եալընըզ պանա տէյիլ, պիւթիւն մօտա միւնթէսիպլէրինէ բէգ զիյատէ խըզմէթ իթտինիզ, սիզէ պիւթիւն թէշէքքիւրլէ պօրճլըյըմ։

— Նէ՞ տէմէք իսթիյօրսընըզ։

— Սիզին ապաժուր շաբգայը պու կիւն Լօնշանտա կէօրտիւ, բէգ պէյէնտի, եարըն այնընը ըսմարլամըշլար։ Էկէր գօնթէս տը ... պիր ագշամ վէրէճէկի սուարէտէ պու ապաժուր շաբգայը կիյէրսէ, պիր հաֆթա սօնրա, պիւթիւն Բարիզտէ պու նէվ շաբգալարըն մօտա օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։ Պէն տէ գօնթէսին գըյաֆէթինտէ կիյմէք իւզրէ պիր ապաժուր շաբգայ ըսմարլատըմ... մէրագ իթմէ, գաղալը տէյիլ, ազիզիմ...։

)(18)(

113

ՆՈՄԷՐՕԼԸ ԷՎՐԱԳ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԱԼԻՔ ԷՖԷՆՏԻ

Մ. Անտրէ Ֆօվիլ՝ քէնտի խատէխանէսինտէ սանտըգճըլարընըն գարշը օլտուղը պիր գատար հիսապ նիյէթ կէօսթէրմիշ օլտուղը հալտէ, միւթէմատիսին սառալընա ֆէվգէլատէ պիր հիտտէթլէ կէրտի. միւտիրը զէման իլէ ինսան տահա զիյատէ աֆվա մէյլ իտէրքէն, Անտրէ Ֆօվիլ տահա զիյատէ ինթիգամ ալմագ սէվտասընա տիւշմիւշ իտի։

Ուսուլէն վուգուա պուլան խըթիհալ ամըթ իթթամ պատըր պուլմագ, Բրօսբէրի իթհամ իթմէք իչին սուպլտըրըն սէօյլէնիր. օ գատար թէքտիվ իթմիշ քի, միւսթանթիգ սըրըթ իթմէսինի թէկլիֆ մէճպուր օլտու։

— Աճէլէ իթմէյինիզ, աղլա իլէ կիտէլիմ. չիմտիլիք եալընըզ սիւվալլէրիմէ ճէվապ վէրինիզ. սանտըգճընըն իթիրաֆլարընը ալմագ իչին պիր կէզ պունլարը միւսթանթիգ իթմէզ օլուրտում ...

— Շիւպհէմ եօգ իտի. մամաֆիհ, թէքլիֆ իթտիքլէրինիզ պիր չօգ միւթէհէթթիլէր վար իտի։

— Նէ՞ կիպի։

— Սանտըգճըյա տէյիլ Մ. Պէրթօմի գուլլանըր օնտան խըրսըզլըգ թէճավիւզ իտէճէք պիր պատա մէաշ ամանէթ իտէն մաաշըն թէլաֆի իչին քէնտի մըսթագիլըրտէն պիլինէն Մ. Պէրթօմի իլէ պու իշլէ սըրի պիր մէսէլէտէն տիւշիւնիւյօր իտի. թէտքիգ պիր տաղըր թէլաշ պիր ֆէսատ իշարէթ վէ թէզվիր իթմիշտիր։

— Պէօյլէ պիր սաատա սանտըգը ալագ ինթիգամ թէքլիֆ իթմէք պիր սըթըրիլէ, պէլքի տէ պիր գօճա հէլլիլէ թաթմին իթտիրմէք պիր թէքլիֆ վէ իգթիրաֆ օլտուղունը սէզ տէ իթիրաֆ իթմէք տիւզէլթմէք...

— Հագգընըզ վար ամմա, Բրօսբէր էվվէլլէրի պէօյլէ տէյիլ իտի. կէչէն սէնէյէ գատար սատէգաթլէ պիր նիւմունէ իտի։ Հէր պիր թիւրլիւ թանըմադ պուլնըր, վագթընը պիլլէ պիլտի։ Մէյտանա կէլլէնլէր պէօյլէ օլմուշ Լիւսիէննին էն սըրըն պիր գաչ տէֆա տահա պիրէ պուլուշմալարը, կէլտիլէր իտի։

Պունըն պիր կէզ տահա վէզուս վէ ճէսարէթ իլէ...

— Սըրգաթ խանէնիզին էֆիւթլէրինտէն ալըշըլմըշ թարաֆընտան թէլէֆ օլունտուղունը իտտիա իտէրսինիզ։

— Խօշ իտի։

— Անախթարըն մահալը պիլտիկինիզ սուրէթտէ ֆէթհ իտիլմիշ։

— Անախթարլարը տայմա ճէպիմտէ թաշըր իտիմ. ճէպիմտէն հիչ ամտիլմէզ, խաթըրլատըմ տէ օ գատար սաղլամ խաթըրըմա հաքիմ իտի։

— Սըրգաթըն վուգուա պուլտուղու կէճէ անախթարլար նէրէտէ իտի։

— Խաղըմանէմին կէօզիւնտէ։

— Օ հալտէ...։

— Միւսաատէ իտինիզ, պէնիմ գաասամ իչին, նէ սըրըն գապուսու հէր հալտէ թէպտիլ իտիլէճէք, գաասայը աչմագ իչին վէ պիր գաչ ալէթլէրին խարիճտէն կէթիրիլմիշ օլմասը գապիլ տիր, պէն տէ պու թէլաթիլէրտէն ... իչին միւթէիսսիր օլտում։

— Սըրգաթըն կիւնի սանտըգը կէօնտէրինիզ։

— Սըրգաթըն օլտուղու կէճէ, գաասանըն իչինտէ թէգրիպէն 350,000 ֆրանգ պուլընտըղընը սէօյլէյէն Մ. Ֆօվիլին մալիւմաթը պիրլէ, պունա Բրօսբէրին եալըն պէօյլէ պիր գատարլըգ Ֆրանսա պանգասընտան ալաճագլարը տէֆթէրի էթինիզ, իլտէնիր իթթիհամ վէ պունտան պիր նէթիճէ չըգարմագ գըլըյ իթմէք վէրտի։

Պունլար իսէ՝ սիւվալլէրին տօղրու քէօքէ խիսլարը, հըրսըզլըղընըն գըսմ սէօյլէնէն պէլլի, թօփլայարագ պիր շէյ եօգ իտի։

— Հօգգըմտա հէր պիր սէպէպէ շիւպհէ սըզլըյը հագըգ օլմագ ... պունլար թէսթիգ տիր։

«Պունըն իլէ պէրապէր, սանտըգճըլարըն թէօհմէթի օլտուղը թէմամիյէթի անլաշըլմըշ օլսա, պուհալ պու թէրճիւմէ...»

(Տէվամը)

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՏԷՎԼԷԹԼԷՐԻՆ ՏԷՆԻԶ ԳՈՒՎՎԷԹԻ

Ֆրանսըզ կազէթալարընտան պիրի տէվլէթլէրին պաղըլարընը հարպ սէֆինէլէրի հագգընտա չէօյլէ պիր իսթաթիսթիգ նէշր իտիյոր.

Պունտան 10 սէնէ էվվէլ եանի 1897 սընէսինտէ ուֆագ թէֆէք սէֆինէլէր նազարը իթիպարա ալընմայարագ չու սուրէթլէ թէրթիպ իտիյոր իտի.

	Զըրհլը	Զըրհլը գրուազէօր	Թօրփիտօ
Ինկիլթէրա	39	88	23
Ֆրանսա	21	23	20
Ռուսիա	11	12	8
Ալէմանիա	14	8	10
Ամէրիգա	5	18	
Ճաբօնիա	4	12	2

Պալէտաքի ճէտվէլլէրտէ գրուազէօրլէրին մըգտարընտան պահս իտիլմէյոր: Պունտա տա սէպէպ գրուազէօր ինշաաթընա բէք տէ էհէմմիյէթ վէրիլմէմէսի տիր: Ֆիլհագիգա պահրիյէ թօբճըլըղընտա վուգուա կէլէն թէրագգըյաթ զըրհլը գրուազէօրլէրին ֆէննի հարպ պահրի նոգթաի նազարընտան հիչ պիր գըյմէթի հաիզ օլմատըղընը կէօսթէրիյոր:

Սօն մուհարէպէտէ էլտէ իթթիկի վափօրլար գուվվէի պահրիյէսինի էբէյի արթըրմագլա պէրապէր, Ճաբօնիա հիւգիւմէթի գուվվէի պահրիյէսինի պիր հալը միւքէմմէլիյէթէ իֆրա իչին հէնի պիր բրօկրամ թէրթիպ իթմիշ տիր:

ԱՄԷՐԻԳԱ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ ՖԻԼԻՓՓԻՆԷ ԿԻՏԷՃԷ՞Ք ՄԻ

Վաշինկթօնտան քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, ամիրալ Տէվէյին գումանտասընտաքի Ամէրիգա ֆիլօսը Ամէրիգա գըթասընըն Միւնթէհայի ճէնուպիսինի տօլաշմագտա օլտուղընը չու սըրատա մէզգիւր տօնանմանըն տօղրուճա Ֆիլիփփինէ կիտէճէկի հագգընտա գաթի պիր թագըմ շայիալար զուհուր իթմիշ տիր:

Պու շայիալարըն տօղրու օլուպ օլմատըղընա տաիր հիւգիւմէթ մէհաֆիլինտէն գաթի մալիւմաթ ալմագ գապիլ օլամատըղը աշիքեար իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան Մանիլա քէօրֆէզինտէ ճիհէթը պահրիյէճէ պիր թէտարիքեաթտա պուլունմագտա տօնանմանըն Ֆիլիփփինէ պէյհուտէ կիտէճէյինէ չիւպհէ պըրագմամագտա տըր: Մէզգիւր լիմանտա էլյէվմ 135,000 թօնօ քէօմիւր ճէմ, 24 գըթա ճէսիմ հարպ սէֆինէլէրէ հէր վագըթ տիւրլիւ միւզգինէ իլէ քէօմիւր վէրիլէպիլմէք իչին լիզումը գատար նագլիյէ վափօրը թէտարիքինէ վարընճայա գատար հէր տիւրլիւ թէտարիքլէրին իքմալ վէ իքմալինէ տավրանըլմըշ օլտուղը մուհագգագ տըր:

ԱՄԷՐԻԳԱ ՐԷԻՍԸ ՀԻՒՔԻՒՄԷԹԻ ՄԸՍԹԸՐ ՌՈՒԶՎԷԼԹ ՄՈՒՀԱՐՐԻՐ

Նիւ-Եօրգ վալիսի Մր. Հիրամ Ամէրիգա րէիսի հիւգիւմէթինին տիւրիէն Ամէրիգա Բօրլամէնթօսընտա թըբլիլարա գարշը իյրատ իթմիշ օլտուղու նութգտան օ տէրէճէ մէմնուն գալմըշ տըր քի, րէիսը հիւգիւմէթ Մր. Ռուզվէլթէ քէնտիսինին իտարէսինտէ պուլունան «Նիւ Եօրգ Ծըրնըլ» կազէթասընա մէզգիւր եազմագ իւզրէ սէնէտէ 60 պին տօլար եանի 12 պին օթէրլին վէրմէյի թէքլիֆ իթմիշ տիր:

Մր. Ռուզվէլթ հէնուզ ճէվապ վէրմէմիշ տիր:

ԱԼԷՄԱՆԻԱՆԸՆ 18,000 ԹՕՆՕԼԻՔ ԻԼՔ ԶԸՐՀԼԻՍԸ

Ալէմանիանըն Վիլհէլմսհաֆէն թէրսանէսինտէ ինշա իտիլէն «Էրզաթ Պայըրն» զըրհլըսը գարիպէն տէնիզէ էնտիրիլէճէք տիր: Ալէմանիանըն 18,000 թօնօլիք իլք զըրհլըսը օլան պու սէֆինէ 1906 սէնէսի եազընտա տէզկեահա գօնուլմուշ տըր. պինաէնալէյհ պու ճէսիմ զըրհլընըն ինշաաթը պիլնիսպէ ազ պիր զէմանտա իքմալ իտիլմիշ տիր: Պրուսիայի թէրթիպինէ հէնի պիր սիսթէմտէ ինշա օլունան պու զըրհլընըն ինշաիյէ մէսարիֆի 22,270,000 մարգա պալիղ օլմուշ տըր:

Թօրբիտօլարըն մէսարիֆի իմալիյէսի 13,500,000, թօրբիտօլարընըն ֆիյաթը 990,000 մարգ օլտուղընտան, պու զըրհլը էսլիհասը թէմամէն հէրլի հէրինէ գօնուլտուղ տօնանմայա իլհագ իտիլտիյի զէման գըյմէթի 36,750,000 մարգա պալիղ օլաճագ տըր:

Վափօր սըրֆ չէլիքտէն իւչ ուսգուրլը օլարագ ինշա իտիլմիշ տիր: Մաքինասը թուրպին ուսուլընտա տէյիլ տիր: Միւրէթթէպաթը 860 նէֆէր տիր: Կիւվէրթէ վէ չարխը գապըրթասը 27 քիչիտէն իպարէթ օլաճագ տըր: Պու զըրհլը սաաթտա էն ազը 19 միլ գաթ իտէճէք տիր: Զըրհլը տէնիզէ ինտիրիլիր ինտիրիլմէզ, տէրհալ թէրթիպաթը տախիլիյէսինին իքմալընա պաշլանըլաճագ, 1909 սէնէսինտէ թէսլիմ իտիլէճէք տիր:

ԱՖՐԻԳԱՏԱ ԵԷՆԻ ԱԼԹՈՒՆ ՄԱՏԷՆԼԷՐԻ

1904 սէնէսինտէն պէրի Ֆրանսըզ միւսթէմլիքեաթընտան պուլունան Բինէ գըթասընտա հէրլիլէր թարաֆընտան իպթիտայի պիր սուրէթտէ իշլէտիլէն ալթուն մատէնլէրինտէ իճրա գըլընան թէտգիգաթը ֆէննիյէ հիւսնը սուրէթլէ նէթիճէլէնմիշ տիր: Պու եէնի ալթուն մատէնլէրի Նիկէր նէհրի ճիվարը արազիսինտէ օլուպ, եագընտա ուսուլը ճէտիտէյէ մուվաֆըգ պիր սուրէթտէ իխրաճաթա պաշլանաճագ տըր:

ԱԼԷՄԱՆԻԱ ՎԷ ՉԻՆ

Ալէմանիա բարլամէնթօսընտա ազատան պիրի էլյէվմ Չինտէ պուլունան Ալէման գուվվէի ասքէրիյէսինին նէ վագըթ կէրի ալընաճաղընը տահիր պիր սուալ իրատ իթմէսի իւզէրինէ, խարիճիյէ նազըրը Ֆօն Շօն աթիտէքի ճէվապը վէրմիշ տիր:

«Էլյէվմ Չինտէ պուլունան ասգէրիմին կէրի ալընմասընըն զէմանընը թային իթմէք բէք միւշքիլ տիր: Ալէմանիա պիր տօլըգ տաիր տէվլէթլէրէ Բէչիլի էյալէթինտէ պուլունան էճնէպի ասգէրլէրինի ազալթմագ իչին խուսուսը պիր թէքլիֆտէ պուլունմուշտու, հիւգիւմէթլէրտէն հիչ պիրի պու թէքլիֆին մէվգըի իճրայա գօյըլմասընը թէսաուպ պուլունմամըշ տըր:

«Մամաֆիհ Թիէն-Չին իլէ Չինկթաօ չէհիրլէրի տօղրուտան տօղրույա խարպըլմագտա օլան շիմէնտիֆէր խաթթը իքմալ օլունտուղտան, եաքընտա պէշ սէնէ սօնրա Չին արազիսինտէ պուլունան գուվվէի ասգէրիյէսինի կէրի չաղըրըլմագ գապիլ օլաճաղընը իւմիտվարըմ:»

«Ալէմանիա հիւգիւմէթի Բէչիլի էյալէթինտէ ճիւզի պիր գուվվէի ասգէրիյէ պուլունտուրմագլա, Բօգսէօրլէրին ըսքանը վուգուա կէլէն տահվալը միւէսսիֆէնին թէքէրրիւրիւնէ մէն իթմէք կիպի պիր մագսատ թագիպ իտիյոր: Պիզ Չինտէ անճագ 700 ասքէր պուլունտուրտուղումուզ հալտէ, Ինկիլթէրա օրատա 8000 վէ Ֆրանսա իլէ Ճաբօնիա 1200էր ասգէր պուլունտուրըյօրլար»:

Ծօրիսիյէ ծալղըրընը պու խըզմաթի իւզէրինէ բաղլամընթօ Քիաօ Չէու միւսթէմլիքեաթը հագգընտաքի պիւտճէյի գապուլ վէ թաստիգ էյլէմիշ տիր:

ԱԼԷՄԱՆՅԱՏԱ ՃԱՍՈՒՍԼԻՔ

Լայբցիկ տիվանը հարպը Հավլինսէր վէ Նիհանս վէ Միլէնտօրֆ նամլարընտա 3 քիմսէյի Ռուսիա հիւգիւմէթինէ պիր Ալէման գալէսինին բըլանլարընը սաթմըշ օլմագ թէօհմէթիյլէ թէվգիֆ իթտիրմիշ տիր:

Հավլինսէր իթթիճամընա ճէնէպի տէվլէթլէրէ ճասուսլուգ իտէն պիր պահրիյէ զապիթինին պալանլարը տալաշըղը վէ տըթտաշը Միլէնտօրֆա գօրգա իթտիրտիկի իթթիրաֆ իթմիշ տիր: Հավլինսէր Նիհանս իլէ պիրլիքտէ պու պլանլարը Բէթէրսպուրկա կէօթիւրիւպ Ռուսիա հիւգիւմէթինէ սաթմըշ տըր:

Մուհաքէմէնին իճրասընտան սօնրա Հավլինսէր վէ Նիհանս 5էր սէնէ, Միլէնտօրֆ 3 սէնէ հապսէ մահքում էտիլմիշլէր տիր:

ՃԱՊՕՆԻԱ—ԱՄԷՐԻԳԱ

Ամէրիգանըն զարպ էյալէթլէրինտէ պուլունան Սան Ֆրանչիսգօտա Ճաբօնլարա գարշը թէզահուրաթ պաշը հալէ վուգուա կէլմիշ տիր:

Բօրլամէնթօյ՝ Ամէրիգայա Ճաբօնլարըն տուխուլլարինի մէն իտէն պիր գանունը վազ իթմէկէ սէվգ վէ իգնա մագսատը իլէ տաիրէն Ամէրիգանըն պիր չօգ էյալէթլէրինինտէ պիր գաչ ազտան միւթէշէքքիլ պիր հէյէթ թէշքիլ օլունմուշ տըր: Պու հէյէթ Ինկիլթէրանըն թահթը իտարէսինտէ պուլունան Գօլօմպի միւսթէմլիքեաթընտան պիր չօգ քիշիլէրին տախիլ օլմասը այրըճա ճալիպը նազար տըր: Պալէտա զիքր իթթիկիմիզ մագսատ իլէ թէշէքքիւլ օլունան հէյէթ թարաֆընտան Սան Ֆրանչիսգօտա պու միւնասէպէթլէ պազը նութուգլար իրատ օլունմուշ տըր: Րէիսլէրտէն պիրի օլան Մըրթըր Թօյմս էզմէլէ աթիտէքի սէօզլէրի սէօյլէմիշ տիր.

«Եիմտիքի հալտէ Ամէրիգա էհալիսի Ճաբօնլարըն հիճրէթի խուսուսընտա պէօյլէ պիր թէհլիքէ էզօնսիզլիյէ օլուր իսէ, պիր չօգ Ամէրիգալըլարըն էր եա հէճ իլիգ կիւճսիւզ գալաճագլարընա չիւպհէ եօգ տըր: Պունտան պաշգա Ամէրիգայա հիճրէթ իտէն Ճաբօնիալըլար օրատա թէմէլլիւք իթմէյէրէգ պօլիթիգա իսթիգլալինի իճրաղընտա տախիլ գալմայաճագլար. պու կիտիշ իլէ պիր գաչ սէնէ սօնրա Ամէրիգանըն զարպ գըսմը Ճաբօնիալըլարըն նուֆուզընտա գալմըշ օլաճագ տըր: Պու թէհլիքէնին էհէմմիյէթինի նազարը տիգգաթա ալարագ, Բօրլամէնթօյա պու մէսէլէ հագգընտա մուֆասսալ պիր լայիհանըն թագտիմինի թէքլիֆ իտիյօրըմ»:

Հէյէթ թարաֆընտան թային օլունան պիր գօմիսիօն մախսուս փիքր. 6ամ իճթիմա իտէրէք, Ճաբօն չօճուգլարընըն Ամէրիգա մէքթէպլէրինէ գապուլ օլունմամասընա տաիր պիր գարար վէրմիշ տիր: Տիկէր թարաֆտան Սան Ֆրանչիսգօտա նէշր օլունան «Գալ» կազէթասընըն վէրտիկի խապէրէ կէօրէ, րէիսը հիւգիւմէթ Մ. Ռուզվէլթ Բօրլամէնթօյա եագընտա Գանըն Մուհիթը Բէպիր սէվահիլինին միւգէմմէլ սուրէթտէ թահքիմի իչին իգթիզա իտէն թախսիսաթըն գապուլինի թէքլիֆ իտէճէք տիր:

ՄՈՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱԹ

Էվրօփա կազէթալարընտան պիրինին վէրտիկի մալիւմաթընա նազարէն, եագընտա Իթալիանըն Գում էյալէթինտէ կէրչէքտէն պիր գօբլան տավը իճրա իտիլէճէք տիր:

Պունըն իչին Մ. Ռօսիչ իսմինտէ պիր զաթըն իտարէսինտէ պուլունան ճէսիմ տօղանտէ տիշի գօբլան սալը վէրիլէճէք վէ տօղանըն էթրաֆը գաբլանըն գաչմասընա մէյտան վէրիլմէմէք իչին տէմիր թէլլէրլէ չէօրթիւլէճէք տիր: Պու տավա 30 գատար ավճըլարըն իշթիրագ իտէճէկի խապէր վէրիլիյօր: Պու էյլէնճէյի պիր գաթ տահա թէվսի իչին մէզգիւր տօղանտա մէզգիւր գաբլանտան մատատա պիր սըրթլան, պիր թիւլքի, պիր տէ մայմուն սալը վէրիլէճէք տիր:

Պու ֆըգրա ըգհարը ղարապէթ խուսուսընտա Էվրօփալըլարըն Ամէրիգալըլարտան կէրի գալմատըգլարընը տահա տօղրուսը օնլարլա րէգապէթէ պաշլատըգլարընը վազըհէն իրայէ իտիյօր:

ԿԱԶ ՄՕԹԷՕՐԼԷՐԻ ԻԼԷ ԻՍԹԻՀՍԱԼ ԻՏԻԼԷՆ ԳՈՒՎՎԷԹ.— Պիր գաչ սէնէ էվվէլ Ռօգֆէյլ գումբանիասը 500 պէկիր գուվվէթինտէ պիր կազ մօթէօրի վիճուտէ կէթիրտիկի զէման հէր քէս տիւչարը հայրէթ օլմուշ իտի: Հալպուքի թէրագգըյաթ վէ թէքէմմիւլաթը ֆէննիյէ սայէսինտէ պու կիւն տահա ֆազլա գուվվէթի հաիզ պիր թագըմ մօթէօրլէր մէյտանա կէթիրիլիյօր: Սան Ֆրանչիսգօ չէհրինտէ պուլունան պիր էլէքթրիք մէքինէսինէ պէհէրի 5,333 պէկիր գուվվէթինտէ իւչ մօթէօր վազ իտիլմիշ տիր:

Պունլար Պուֆալօ չէհրինտէքի իմալաթխանէլէրտէն պիրինտէ վիճուտէ կէթիրիլտիկի կիպի, պունըն իչին իսթիմալ օլունան կազ տա Գալիֆօրնիայա իխրաճ իտիլէն խամ բէթրօլլարտան իսթիհսալ իտիլմիշ տիր:

ՍԷՅԱՀԱՀ ՇԻՇԷԼԷՐ.—Սահիլտէն եիւզ էլլի միլ աչըգտա պուլունան պիր Ինկիլիզ պալըգճըսը՝ կէչէնտէ սէնէ պաշը եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ զէվճէսինէ պիր թէպրիքնամէ եազմըշ վէ պունը պիր շիշէ իչէրիսինէ գօյարագ տէնիզէ աթմըշ տըր: Պու շիշէ՝ պու քէրրէ Ինկիլթէրատա Լէնտզէնտ-Լայէր սահիլինտէ տէնիզտէն չըգարըլմըշ տըր:

Պիր Ինկիլիզ կազէթասը՝ պալըգճըյը ֆըգրայը խագգընտա սօնրա, պէօյլէ սէյահաթլար իճրա իթմիշ օլան շիշէլէր հագգընտա աթիտէքի մալիւմաթը վէրիյօր: Սէյահաթ շիշէլէրին մէշհուրը Ինկիլթէրանըն շիմալինտէ քէօրին Շէթլանտ ատասընտան տէնիզէ իլգա օլունուպ Պէրմուտա ատասընտա գարայա չըգըշեն շիշէ տիր: Պու շիշէ 5000 միլ մէսաֆէ գաթ իթմիշ տիր: Ավուստուրալյա տէնիզէ աթըլան պիր շիշէ՝ 512 կիւնտէ 2587 միլ գաթ իտէրէք Ճէնուպի Ամէրիգա սահիլինէ տիւշմիւշ տիր: Ինկիլթէրատա տէնիզէ պըրագըլան տիկէր պիր շիշէ՝ «Միւնթէրլանտ» նամ Ինկիլիզ վափօրը թարաֆընտան պուլունմուշ տըր: Պու շիշէ 181 կիւնտէ 4000 միլ, եանի կիւնտէ 22.1 միլ գաթ էյլէմիշ տիր: 52 կիւնտէ 1200 միլ, 78 կիւնտէ 1900 միլ մէսաֆէ գաթ իտէն շիշէլէրտէն մէշհուր տըր:

Պունլարըն սիւրաթլէրը 6 կիւնտէ 190 միլ մէսաֆէյի տէրդատա պըրագան շիշէ տիր:

Պիլաքիս էն աղըր հարէքէթ իտէնի 1898 սէնէսի մարթըն 26-ընտա Ինկիլթէրատա տէնիզէ պըրագըլան վէ ալթը այտա 4700 միլ մէսաֆէ գաթ իթմիշ օլան շիշէ տիր:

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էնգիւրի վիլայէթի մէքթուպճուլուղունա՝ Մանասթըր վիլայէթի մէքթուպճուլուղու սաապը Չիհնի էֆ. հազրէթլէրի թային,

Պրինտիզի շէհպէնտէրի վէքիլի Մ. Տիօլինին մէմուրիյէթի ֆէխրի շէհպէնտէրլիւէ թէրֆի,

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի հուգուգ միւշավիրի սապը Շատան վէ մէճլիսի Նաֆիա պաշքեաթիպի Իզզէթ պէյ էֆ.լէր հազրէթլէրինին թէրֆիէն րիւթպէի ուլա սընըֆը էվվէլի թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր:

ՆԻՇԱՆ

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի ֆէննի միւշավիրի սապը Գաբրիէլ Սէրվիչէն էֆ. հազրէթլէրինէ 1ինճի Մէճիտի, Բորթոգալ Սօֆիլէթէ միւնէթօլ տիրէքթօրը Մ. Զէնսթէրա վը Ֆէրաէվէ 1ինճի վէ միւհէնտիս Մ. Բօլ Օլանչ իլէ Շամ Համա շիմէնտիֆէրի ավօգաթը Մ. Ռընէ գօնթ Օֆէնհայմ 3ինճի, Ատալար միւթէսարրըֆը սապը, պաշ հազրէթլէրինէ 2ինճի Մէճիտի, Գասըմ գումանտանը Ֆէրիգ սապը Իզզէթ բաշա հազրէթլէրինին հարէմի հանըմա 2ինճի րիւթպէտէն Շէֆգաթ նիշանը Հիւմայունը իհսան պույուրուլմուշ տըր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՍԱՎԶԸՐԸ խուսուսի Հարբէթը ճէհրիյարի միւթէվէֆֆա Հալէթ բաշանըն զէվճէսի Շիւքրիյէ հանըմա խազինէի Մալիյէտէն թախսիս օլունան մահիյէ 1500 զրուշ գամմը խուսուսընտա իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսուտուր պույուրուլմուշ տըր:

ՇՈՒՐԱՏ հէյէթը մախսուսէսի, տէվլ. Դալիպ բաշա հազրէթլէրինին գօնագլարընտա կիւտէրէք, միւշարիւն իլէյհի զիյարէթ էյլէմիշ տիր:

Իրան սէֆիրի՝ սալը կիւնիւ Պէյազլուտա ազիմէթլէ, հէյէթը մախսուսէ էրքեանընա էյաթի զիյարէթ վէ հէյէթը մէզգիւրէյի պիր չայ զիյաֆէթինէ տավէթ էյլէմիշ տիր:

Տիւն աքշամ Շուրա հէյէթը մախսուսէսի, սէֆիրլէրտէն պաղըլարընը զիյարէթ էյլէմիշ տիր:

Պու կիւն հէյէթ էրքեանը, Անատօլու շիմէնտիֆէր գումբանիասը թարաֆընտան թախսիս իտիլէն թրէն իլէ Հէրէքէյէ կիտէճէք վէ ֆապրիգայի Հիւմայունու զիյարէթ էյլէյէրէք, օրատա շէրէֆլէրինէ պիր զիյաֆէթ վէրիլէճէք տիր: Հէյէթ էրքեանը՝ Հէրէքէտէն ավտէթլէրինտէ, Ալէմանիա սէֆիրի պարօն Մարշալ թարաֆընտան շէրէֆինէ վէրիլէճէք օլան զիյաֆէթտէ հազըր պուլունաճագլար տըր:

ՖՕՆՍԱ հուգուգ մէքթէպի միւտիրիյէթինէ՝ Մէճլիսը Մէարիֆ ազասընտան Իզզ. Էմրուլլահ էֆ.նին մէզգիւր ազալըգ էօհտէսինտէ գալմագ իւզրէ թայինի պույուրուլմուշ տըր:

ՄԷՃԼԻՍԸ ըշհըրիյէ րէիսի սանիսի՝ աթուֆ. Ահմէտ Միւհթար էֆ. մէճլիսը մէզգիւր ազասընտան աթուֆ. Նամըգ պէյ վէ ազատան պաշ քեաթիպ սապը Ահմէտ Րագըպ պէյ հազրէթլէրի տիւն Խօրիճայէ վէ Սըհհիյէ նազըրը տէվլ. թէվֆիք բաշա հազրէթլէրինի զիյարէթ վէ սըհհիյէյէ տաիր պազը էմիրլէր ախզ իթմիշլէր տիր:

ՏԻՒՆ կէճէ Մուհարրէմին 10ը օլմագ հասէպիյլէ, Տէրսաատէթտէ պուլունան Իրան թէպաասը տաէթլէրի վէճհիլէ թագըմ թագըմ Վալիտէ խանընտա կիտէրէք մէրասիմը մաթէմի իճրա էյլէմիշլէրտիր: Վէզիր խանը տէօնթէսի մուգիմ պուլընտուղը խանտան չըգարագ Չէմպէրլիթաշ, Զագլը գաբուսը վէ Պայազիտ թարիքը իլէ Տօբքաբը Սէրայը գաբուսը էսնիյէսինտէ տուաի էօմր ու աֆիյէթը Հազրէթը Բատիշահի եաա վէ թէքպիր օլունմուշ տըր: Այնը մաթէմին խիթամընտա թէքրար տուաի էօմր ու աֆիյէթը Հազրէթը Բատիշահի եաա իտիլտիկի կիպի, Շահ հազրէթլէրինին աֆիյէթի թէմէննի օլունմուշ տըր:

Մէրասիմը մէզգիւրէտէ Իրան սէֆիրի իլէ սէֆարէթ վէ գօնսօլօսխանէ մէմուրլարը վէ էճնէպի միւթէպէրանընտան պազը զէվաթ հազըր պուլունմուշլար տըր:

Շուրա հէյէթը մախսուսէսի էրքեանը տիւն աքշամ մինհմանտարլարը վէ Շուրա սէֆիրի իլէ պիրլիքտէ Իրան սէֆիրինին տավէթլէրի իւզէրինէ, Վալիտէ խանընտա ազիմէթ էյլէմիշլէր վէ Իրանլըլարըն մուհարրէմին 10ը օլմագ հասէպիյլէ իճրա էյլէտիկլէրի մէրասիմը մաթէմտէ հազըր պուլունմուշլար տըր:

Մէրասիմը մէզգիւրէտէ սէֆարէթը ճէնէպիյէ էրքեանընտան պազըլարը տախի հազըր պուլունմուշլար տըր:

ՄԷՆԳԸԼԱՐՐՆԸՆ սէլլէրին թէհլիքէսինէ մարուզ օլմասընտան տօլայը, Ալաչէհր գազասընտա քէօյին Գըզըլ Զուգուր վէ Գօզլըճա գարիյէլէրինտէն Գըզըլ Զուգուր գարիյէսինին Տօնլունամ մահալլէ նագլի իլէ օրատա պիր գարիյէ թէշքիլի խուսուսընտա Իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսուտուր պույուրուլմուշ վէ Գաբը Ալիյէտէն Տախիլիյէ, Մալիյէ վէ Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթլէրինէ թէպլիղ օլունմուշ տըր:

ԲԱԲԱ հազրէթլէրինին Տէրսաատէթ վէքիլի իքէն տիւրէն Պրիւքսէլ սէֆարէթինէ թային օլունան մօնսէնյօր Թօչչի, տիւն րէֆագաթընտա քեաթիպի Մ. Անտրիա օլտուղու հալտէ Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա վէ Բարիս թարիգի իլէ մահալլէ մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն միւֆարէգաթ էյլէմիշ վէ Ֆրանսա, Ավուսթուրիա, Իրան, Սըրպիա, Պէլճիգա սէֆիրլէրի վէ Քիլտանի ճէմաաթը րէիսի սաաթ. Ապաքուլէօքէմ պաշը վէ Գաթօլիք մէզհէպինէ մէնսուպ պիր չօգ րուհանի վէ ճէմաաթ էրքեանը թարաֆընտան թէշյի իտիլմիշ տիր:

ԹԷՀՐԱՆ Օսմանլը սէֆիրի ատուֆ. Շէմսէտտին պէյ հազրէթլէրի կէլէճէք հաֆթա գարֆընտա պայրամը միւվասէլէթ իտէճէք տիր:

ՎԱՏԻՆԻԱՃԷՄ գազասը նայիպի վէ պիտայէթ մահքէմէսի րէիսի Մէյտանի էֆ.նին Չիրպանի գազասը նայիպլիկինտէ պուլունտուղը էսնատա, վագըֆէ մէմուրիյէթինի սուի իսթիմալ էյլէտիկի Սալրիա վիլայէթի իստինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիլիկինտէն ալընան էվրագտան անլաշըլտըղընտան մէզգիւր, րէֆիգլէրի իլէ պէրապէր հագգընտա թագիպաթը գանունիյէ իճրասը լուզումունա նէզարէթինճէ մէհագգամէյէ վէրիլմիշ տիր:

Թէրմէ գազասը նայիպի վէ Պիտայէթ մահքէմէսի րէիսի Սալիհ էֆ.նին մէմուրիյէթինտէ սուի իսթիմալի կէօրիւլտիւկինտէն, իճրայի մուհաքէմէսի մէհգամէյէ վէրիլմիշ տիր:

ԹՐԱՊԻԶՕՆ թուճճարըն մալը պուլունան «Նէճաթ» վափօրը՝ տիւն լիմանըմըզա վիւրուտ էյլէմիշ տիր: Մէզքիւր վափօր Զօնկուլտագտան հարէքէթլէ սըրատա ֆուրթունայա թութուլմուշ վէ Սինօփ լիմանընա սըղընմըշ տըր: Մու-

---

)(14)(

ԷՅԼԷՆՃԷԼԻ ՌՈՄԱՆ

ԱՏՈԼՖԸՆ ՊԱՃԸՆԱ ՆԷԼԷՐ ԿԷԼՄԻՇ

3.

ՊԱՐԱՑԸ ՖԸՐԱՆ ՎԸՐԻՐ

Ատօլֆ պին տիւրլիւ պէլատան գուրթուլտուղտան սօնրա, նէֆէս նէֆէսէ պիր հալտէ լօճայա կիրիպ քէօչէտէքի անտօալիթայա քէնտինի աթմըշ իտի:

Ռօզալվինա տայըսընա տօղրու տէօնէրէք տէտի քի,

—Նէ՞րէտէ իտին տայըճըղըմ, նէ՞րէտէն չըգտըն...:

—Արթըգ սօրմա գըզըմ, պու կէճէ պաշըմա կէլէնլէր...:

—(Եէրինտէն գալգմագա տավրանարագ) Լաքին օրատա օլմազ, օրտա օլմագ, պէն գալգայըմ տա պուրատա սիզ օթուրունըզ:

—(Թէլաշլա) Եօգ, եօգ... իսթէմէմ գըզըմ, սէն օթուր, էօնտէ օթուրմագ իսթէմէյօրըմ:

—Նէ՞չին իսթէմէյօրսունըզ:

—Բիմէտէյէ կէօրիւնմէմէք իչին:

—Լաքին սիզէ նէ՞ օլտու, տայըճըղըմ, սիզտէ պիր հալ վար, պու կէճէ բէք թէլաշլը, բէք միւթէհէյյիճ կէօրիւնիյօրսունըզ:

—Պիր շէյ եօգ... հիչ, հիչ...:

—Մութլագա պիր շէյ վար, ինքեար իթմէյինիզ, պէն անլամը՞յօրըմ, սիզին պու գատար թէլէշլի օլտուղունըզը հիչ կէօրմէմիշ իտիմ:

Ատօլֆ՝ պու կէճէ պաշընտա կէչէնլէրինի տայըսընա պիլտիրմէյէ չէքինտիղինը սէօյլէմիշ իսէ տէ, նէ օլտուղունը անլաթմագ հէնուզ վագըթ պուլամատըղընտան, հէմշիրէսի բէք զիյատէ մէրագլը,

—Հալէ սէօյլէ՞մէյէճէքմիսին... նէ օլտուղունը հալէ անլա՞թմայաճագմըսըն... Թէսատիւֆ իթթիկիմիզ զէմանտան պէրի հէր թէլաշ իչինտէսին...— տէտիկտէն սօնրա, տայըսընըն գարընլարա մախսուս գափըտան կիրմէսինտէն տօլայը կիւլմէքտէն պայըլմագ տէրէճէլէրինէ կէլէն Լօրէթ,

—Ռօզալվինա, նէ՞ օլտուղունը պիլիյօրմըսըն... տայըմըն նէ՞րէյէ կիրտիկինի կէօրտէ իտին... գարընլարա մախսուս գափընըն կի՞րտիսին մի... իչէրիտէ պիր տէ գատըն վար իմիչ... ալ սանա պիր կիւրիւլթի, պիր շըղըլթը գօփտը, պիզիմ լօճամըզ գարշըլըղա կէրտիկի գափուտան չըգըլըն կէօրտէ իտին կիւլմէքտէն չաթլայ իտին— տէյէրէք Ռօզալվինայա պու կիւլիւնճ վագաայը անլաթըրքէն քէնտիսի տէ կիւլմէքտէն չաթլայաճագ իտի:

Ատօլֆ ճէվապ պիր շէյ իլէ տէտի քի,

—Լօրէթ, կիւլմէնին սըրասը տէյիլ. պէնիմ պաշըմտա աթէշ եանըյօր նէ հալտէ օլտուղըմը պիլմէյօրըմ սէն... պէրէքէթ վէրսին քի իչէրիտէ պիր գատըն օլտուղունը կէօրտիւմ, եա կէօրմէսէ իտիմ...:

—(Պիր գահգահա տահա) վա՞յ, հիչ կէօրմէտէք օլտու՞ր մը տայըճըղըմ:

—Կէօրմէյէճէք պիր հալտէյիմ, կէօզլէրիմ հիչ պիր շէյ կէօրմէյօր...:

—Անլատըրըմ տայըճըղըմ. նէ հալտէ օլտուղընըզը անլատըմ. Փագաթ օ գատընլարըն գարընլարա մախսուս օլտուղընը պի՞լմէյօրսունըզ, եօգսա էրքէքլէրէ մախսուս գափընէ պօշ տէյիլ մի իտի:

—Լօրէթ, սէն նէ՞ տէյօրսըն, չօճուգմըսըն, պէն ըզտըրապըմտան անլաթմագա չալըշըյօրըմ:

Ռօզալվինա.— Էյի եա, տայըճըղըմ իշթէ Լօրէթ տէ պունը սէօյլէյօր... վա՞հ վահ շիմտի նէ՞ հալտէսին:

Ատօլֆ.—Բէք ֆէնա պիր հալտէյիմ, բէք զիյատէ պիր ըզտըրապ իչինտէյիմ:

Մատամ Ֆօրպիօն.— Պարի պուրատա տուրմա. վագըթ կէչիրմէ, տըշարըյա չըգ տա պիր կազինօյա կիթ...:

Լօրէթ.— Եա կազինօտա տա պէօյլէ պիր գատըն օլուր իսէ... (պիր գահգահա տահա) սօնրա տայըմ նէ՞ եափար:

Ատօլֆ.— (Հիտտէթլէ) ճանըմ սիզէ նէ՞ սէօյլէ անլաթայըմ... հէփինիզ պիրտէն չըլղըն մըսընըզ մը... նէ՞ տէյօրսունըզ. պէնիմ աղլըմ պաշըմտա եօգ. պու կէճէ պուրատա գալըրսամ տավէթ իտիլիմ:

Ատօլֆ պու սէօզի սէօյլէտիքտէն սօնրա Մատամ Ֆօրպիօն իլէ գըզլարը,

—Նէ՞... գալըլըմ՞ մը.— տէյէ հայգըրըշտըլար:

Ատօլֆտաքի ճէօշքէթէ պագըլըրսա քի պու տէֆա տա գըզգընլըղընտան հէմ տէ թիթրէյօր իտի:

Իշթէ պիրտէն Ատօլֆա տօղրու տէօնտիւլէր, Մատամ Ֆօրպիօն իլէ Ռօզալվինա պու խապէրտէն մէէյուս օլտըգլարընտան, պիր թարաֆ իլէ չիւչմանըն նիւզինէ պագըյօր իտիլէր. Լօրէթ իսէ գահգահա մագաարալարընը պօշալթմագ իչին պիր ֆըրսաթ պէգլէյօր իտի:

Ռօզալվինա.— Աման տայըճըղըմ, սէօյլէ պագալըմ, պու նէ՞ վագըթ հիչ... նէ՞ վագըթ տուրըլըր...:

Լօրէթ.—Պէն ինանամայօրըմ, տայըմ մութլագա պիզի կիւլտիւրմէք իչին պէօյլէ սէօյլէյօր... չագա տըր...:

Ատօլֆ.—Տիւքեանտան չըգաճաղըմ օ՞լուր մը... միւտահէթը էօմրիւմտէ պու գատար ճէվապ պիր իչին պուլունմատըղըմ, կիւլմէ Լօրէթ... կիւլմէ տէյօրըմ, կիւլիւնճէլի պիր շէյ տէյիլ, պէն գաչ տըշարըյա չըգըյօրըմ:

Մատամ Ֆօրպիօն.—(Դայէթ մէյուսանէ) սէօյլէ գարտաշըմ սէօյլէ, սէն Լօրէթին զէվզէլիկինէ պագմա, պու տավէթլէրի սէփէթին պիզէ չապուգ անլաթ...:

Ատօլֆ.—(Հիտտէթլէ թէրինի սիլէրէք) Նէ՞սինի անլաթայըմ, իչթէ եինէ սիզին գապահաթինիզ, պանա հէր կիւն պիրէր տիւրլիւ տէրտ սօգարսընըզ:

Լօրէթ.— (Կիւլմէմէք իչին տուտագլարընը ըսըրըր քէօթիւրէրէք) գարընլարա մախսուս գափընէ տէ պիզ սօգմատըգ եա...!—

Ատօլֆ.—Սուս գըզ, սէն տէ, (հէմշիրէսինէ) պուրայա կէլէճէկինիզ զէման սիզի թէմաշայա նէ՞րէտէ, հա՞նկի թարաֆտա պուլունաճաղըմըզը սօրմուշ իտիմ, «պիզի օրքէսթրօ թարաֆընտա պու օրատայըզ» տէմիշ իտինիզ. պէն տէ օրայա կիրմիշ, սիզի օ թարաֆտա արամագա պաշլատըմ, լաքին գալապալըղըն նէ գատար օլտուղունը կէօրիյօրսունըզ եա, իշթէ պուրատա հէրք թէսատիւֆ իթթիք:

Լօրէթ.— Հագգընըզ վար տայըճըղըմ, բէք գալապալըգ, խուսուսի գապինէլէր պիլէ տօլմուշ:

Ատօլֆ.—Արթըգ խալթ իթթիյօրըն Լօրէթ... սուս տէյօրըմ... էլհասըլ հէր թարաֆ խըճըխըճ տօլմուշ... էվվէլա պու թարաֆտա արատըմ, սօնգը պագմագտա պաշլատըմ. հալպու քի օ թարաֆտա պուլունան լօճալարըն հէփսի տոլու իտի, պիր գաչ քիշի «պու տամը ըթըրալը հէփ հօնորէն» տէյի պաղըրըյօրլարտը...:

«Ագ գալտը սիզին նիւզինիզտէն պու րէգգալէթի տէ կէօրէճէք իմիշ... պու կիւրիւլթի արասընտա պիլէթ թօբլայան վէ հէր քէսէ յէր կէօսթէրմէք վազիֆէսիյլէ մէշղուլ պուլունան պէնիմ կիպի պիր հիզմէթճի պիր մամուլ կէլտի, կիւրիւլթինին սէպէպինի անլայընճա պէնի իտէրէկ տօղրու սիւրթիւ.

(Տէվամը)

ախտարէն Ինէգօլու լիմանընա կէլմիշ վէ օրաաան հարէքէթինտէ թէգրար փուրթունայա թութուլմագլա, ատնիգ իւզէրինտէ 40 սաաթ գատար պօճալայարագ անճագ արին լիմանըմըզա կէլէպիլմիշ տիր: Նիւքի օլան գոյունլար սաղ սէլիմ Տէրսաաաէթէ կէթիրիլմիշ տիր:

Գարատէնիզտէ փուրթունա էյամ հիւքմիւր սիւրմէքտէ իտէր էյլէմէքտէ տիր: Գալաաան կէլէճէք Իթալեա վափուրլարը Թրապիզօնտան կէլէճէք Ավրոբա վափուրը կէլէմէմիշ տիր:

ԻՍԿԻՒՏԱՐՏԱ չէյլ ճամիի ճիվարընտա գոնմէճիլիք իտէն Ահմէտ աղա՝ էվվէլքի աղշամ գոնմէյէ կէլէն պիր պօզաճըյա «իչէպիլտիկիմ գատար պօզայա գա՞չ բարա վէրէյիմ» աէմէսի իւլէ, պօզաճը 100 բարա իւթէմիշ, նիհայէթ բազարլըգ 2 ղրշ.ատա գարար գըլմըշ տըր: Պու գարար իւզէրինէ պօզաճը պիր թարաֆտան պարաայը ալըտուրըպ վէրմէկէ, էօթէ թարաֆտան Ահմէտ աղա աախի պարայը իւգ պօշալթմադա պաշլամըշ տըր: Պօզաճը պիր աշա վաղ կէչմէք իւթէմիշ իսէ աէ, գոնմէտ պուլունանլար բարայը քէնտիլէրի վէրէճէքլէրինի սէօյլէմիշլէր վէ պու սուրէթլէ Ահմէտ աղա թամամ 28 պարդագ պօզա իչմիշ վէ նէմէք նէմիշ օլտուղընտան, աահա զիյատէ իչէմէյէճէկինի սէօյլէմիշ տիր: Պու 28 պարդագ 4 օգգա պօզա իւրյօր:

ԱՄԱՍԻԱՏԱՆ եազըլըյօր.— «Պու սէնէ գըշըմըզ բէք հաֆիֆ կէչտի, հէմ բընձալէր հագգընտա չօգ փայտէլի օլաու. եաղըլէն եաղմուրլար պիւյիւն նէմլիշ տիր, հէր թարաֆ գըշմըշա կիպի նէշիլ տիր: Կէչէնլէրտէ պուղտայ փիյաթլարըմըզ Ամասիա քիլէսինտէ 10 ղը. իւտիք ալմըշ իտի, չու եիւքսէլիք աայէսինտէ Զիլէտէն վէ Եօզղատտան եայլը մալ կէլիպ փիյաթլար սըրտասընտա կիր տի, չիւմտի Սամսոնտա ատնըլարըմըզ քիֆայէթ իտէր օլտու»:

ՏՈՒՆ ՍԱՊԱՀ պալըգճըլըր պէքէրի Պալըգպազարըտէն ալըմըշ օլտուղը պալըգլարը թէգնէյէ եէրլէշտիրիրքէն, իւզէր աէ բէշթէմալ իլէ եօրթիւլէնտէն սօնրա Գալաթա թարաֆընա կիթմէք իւզրէ քէօբրիւտէն կէչմէքտէ օլտուղը հալտէ պիր էօյուտ մալիքի գուշլարը պալընտաքի թէգնէյէ սալտուրմըշլար, գոյլարը իլէ բէշթէմալը պիր թարաֆա չէքիպ պիրէր պիրէր պալըգլարը գափարագ հավալանմըշլար, մաթթիէպէրին պու հիւճումընտան պիլմատէր պալըգճը իսէ աղըր աղըր եիւրիւմէգտէ վէ գուշլարընտա պալըգլարը գափըզըպ սավուշմագտա օլտուղըրը կէօրէն եէրլի կիւլմէգտէն քէնտիլէրինի ալամամըշլար, մէրգումա տա հիչ մալիւմաթ վէրմէմիշլէր: Նիհայէթ պալըգճընըն պիր բէռափիլը պալըգճըյը խապէր աէրտ իտէր, հէրիֆ ալըլ աճէլէ թէգնէյի եէրէ եէգտազան զիյատէ պալըգլարըն մաթթիւրէ թարաֆընտան աըրըպալատըլտա վագըֆ օլարագ հիտաէթինտէն քէնտի քէնտինի սիւթմէն պալլըր:

ԽՐԻՍԹԻԱՆ Քէօյլիւսինտէն օլուպ սա պիր մէզհէպտէն արիկէ պիր մէզհէպէ բոնթիգալ իթմիշ օլտուղըրն, նաիփուղ բաշըբէյլէրինտէն մուամէլէի գոյուտէլէրի իճրա օլունմագ իչիւն կիրտիւկլէրի մէզհէպ բուշանի բէրըլէրինտէն իւմու խապէր տալպ իպրագ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի Սրճիլը նաիփուս նիզամնամէսի աէքսամընտան պաշլանմըշ օլտուղը, պու կիպի մէզհէպտիլը մէզհէպ իւէն քէնտի հագգընտա պու եօլտա մահալլէրինտէն ալընաճագ էմրագը րէսմիյէ իւզէրինէ վէ հիւքմը նիզամա թէվֆիգէն մուամէլէ իֆամը իգթիզա իտէնլէրէ էմր ու իշար օլունմըշ տըր:

ՀԱԼԷՊՏԷ Էրլէպ գազասը միւլհագաթընտան Եիւմա նահիյէսինտէ հաճի Մէհմէտ էֆ. իսմինտէ պիր զաթ 120 եաշընը միւթէճավիզ օլտուղը հալտէ, աէրրէն վէֆաթ իթմիշ տիր: Մումաիլէյհ 100 եաշընտա վասըլ օլտուղը գէման եէնիտէն տիշլէրի չըգմըշ տըր: Պունլարըն եէյնէճէքլէրի կիւզէլ չիյնէյէպիլմէքտէ իտի:

ԳԸՐՄԸԶԸ ԽՈՐՕԶԼԸ մողողզատա քէնտիսինէ թեվտի օլունան 1800 ղրուշը քէթմ իլէ էմնիյէթի սուի իսթիմալ իտէն մէզքիւր մաղողտա խատէմէլէրէնտէն Օզպէն Շահինեանըն Տէրսաաաէթ Իզքինճի Ճէզա Մահքէմէսինտէ մուհաքէմէսի պիլիճրա, մէրգումըն պիր սէնէ հափս իւրիլմէսինէ վէ մէպլաղը մէզքիւրըն թազմինէ վէ բուպը օլան 450 ղրուշըն ճէզա օլարագ ալընմասընա գարար վէրիլմիշ տիր:

ՍՕՖԻԱ հէյէթը «բէհնէյէսի» Տէրսաաաէթ վէ միւլհագաթընտա գօլէրատան էսէր գալմատըղընտան վազ օլունան գարանթինա իլէ Տէրսաաաէթտէն կէլէն եօլճիլար վէ չանթալարը իլէ էշեաի թիճարիյէ հագգընտա իճրա օլունան թէւթիւր ամէլիյաթընըն ալաֆը. փէտր. վալը 12աէն իթիպարէն լազվընա գարար վէրմիշ տիր:

ՃԷՄԻԷԹԸ Թօղպիէի Շահանէ կէլէճէք ճումա էրթէսի աղշամը, պիր իճթիմա աէգտէ աըգ իտէրէք, գալէմ հէյէթինին փէշէր իտէճէք տիր: Մուսահհէրէն Թօգտալեան սալօնընտա պիր թեատր վէրիլէճէք տիր:

ՄԸՍԸՐՏԱ կէչէնտէ վուգուա կէլէն շիտտէթլի զէլզէլէլէր տէ աախի իսքէնտէրիյէտէն ալընան իւգ խապէրլէրտէ, խասարաթը մատտիյէ բէք չօգ իսէ աէ, նաիփուսճա զայիաթ օլմատըղը պէյան իտիլմիշ իտի: Հալպուքի ախիրէն միւլհագաթտա նաիփուսճա աախի բէք չօգ զայիաթ օլտուղը անլաշըլմըշ տըր: Մէնզիլէտէ եըգըլան խանէլէրտէն պիրինին էնգազը ալթընտա համիլէ պիր գատըն իլէ 4 չօճուղը գալըպ թէլէֆ օլմուշ տըր:

Գոնիէտէ պազը խանէլէր եըգըլըպ, էնգազ ալթընտա խայլի ճէսէտ գալմըշ տըր: Պիր քէօյտէ 18 խանէ եըգըլմըշ, 3 քիշի աօղուզգան, 10 քիշի աախի եըգըլան խանէլէր էնգազը ալթընտա գալմագ սուրէթիլէ թէլէֆ օլմուշ տըր: Պիր նահիյէտէ եէնալի՝ մէսքէնլէրին եըգըլմասը իւզէրինէ, ճիվարտաքի թէբէլէրէ իլթիճա իթմիշ տիր: Եէնտալ իսքէնտէրիյէ վէ Գոնիէ գասապալարըն նահիյէ վէ քէօյլէրտէ կէրէք խասարաթը մատտիյէ վէ կէրէք նաիփուսճա զայիաթ շայանը թէէսսիւֆ պիր աէրէճէյէ վարմըշ տըր:

ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ ՃԱՊԸԹԱ

ԷՑՈՒՊՏԷ Պագա Հօյտար մահալլէսինտէ սաքին 85 եաշընտա Էմինէ հանըմ, մանկալը քէօմիւր գոյարագ եէլլազէ իլէ մանկալը եագմագտա իքէն, աթէշտէն «ըշըրգայան» գըղըլըմ ելպիսէսինէ սիրայէթ իտէրէք եանմագտա օլտուղընը կէօրիւնճէ իմտատ չաղըրըր վէ եէթիշիլիպ գօլընտան վէ ալպիսէսինտէն եանաղը հալտէ գուրթարըլըր:

ԳԱՍԸՄՓԱՇԱՏԱ քէաին Հաւիզա Մուրթէզա մէքթէպի խալամէսինտէն Մէհմէտի գըզըլ իտէն իւճի Գօբիլը Ահմէտին 15 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէյէ գօնուլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր:

ԲԱՆԿԱԼԹԻՏԷ Իճարոյէ սօգաղընտա սաքին սրմաքէշ Արթինքինին խանէսինէ էվվէլքի կէճէ խըրսըզ կիրէրէք ալթուն սաաթ, գօրտոն, ալթուն խաչ վէ սաիրէ չալընմըշ տըր: Խըրսըզ՝ իթթիսալինտէքի պօշ խանէնին տավանընը աէլէրէք մէզքիւր էվէ կիրմիշ, իւստ գաթ թավան աէսաըլընտաքի աանայը գըրարագ պիր բանթալօն, պիր էլէք, պօտէհսու Արթինինին ատառընտաքի սանտըղընտա աա միւճէվհէրաթը չալմըշ տըր: Խըրսըզըն՝ խանէյէ բէք եավաշճա օլտուղը անլաշըլմագտա տըր: Զապըթաճա մէզքիւր սօգագտա պազը թօտսօլը վէ Եանի թահթը թըրսիզաթա ալընմըշ տըր:

ՊԱՑՐԱՄ Բաշատա պաղչէպանլը Հիւսէյին վէ Մէհմէտին պօսթանընտա էվվէլքի կէճէ խըրսըզլար իչիւն կիրէն չինկէնէ Նազիֆ վէ բէքճիլէրինին պօսթան իչինտէ տօլաշտըգլարը Հիւսէյին վէ Մէհմէտ թարաֆընտան կէօրիւլմիշ վէ կէճէ եարըսը նէ իչիւն պօսթանտա տօլաշտըգլարը սօրըլմըշ, մէրգում Նազիֆ վէ բէքճիլէրի թապանճա իլէ աէթէշլէր գօրգութմագ իւզրէ բօսթանճըլարը եարալամըշ վէ երճէքճըլէրինին տօվամը, նիհայէթ գաչըշ վէ Հիւսէյին պաղչէպան Հիւսէյինի պալթա իլէ եարալամըշ տըր:

Ծարինճէր աէրթէսի իւթիլմիշլէր վէ եագալանարագ Հիւսէյինին եարասը աղըր վէ թէհլիքէլի օլտուղընտան Թէաավի իչիւն Ղուրէպա խաստախանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր:

ԵԷՆԻ ՄԱՀԱԼԼԷ Էհալիսինտէն Գարլօ խամինտէ պիր Բում գըզը պիր վագըթտան պէրու Անկէլ խամինտէ պիր բալըգճըյը սէվմէքտէ իտի: Մէրգում պիրչօք գըզը ալտատըպ, մէյտանա չըգմատըղընտան, գըզ պու հալտէն միւթէէսսիր օլարագ վէ բէնզինին կէօսթէրէճէկի շիտտէթինտէն գօրգարագ, աէրին քէնտիսինի եէնիսին գոյուլըգտա աթմըշ, հալպուքի խանէ իւլըզը եէթիշիպ գուրթարըլմըշ տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ
ՐՈՒՀԱՆԻՑԷ

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սըրբազան հազրէթլէրի աուն Մաթէյոսը Հիւմայունա աղիմէթ էյլէմիշ տիր:

—Խաոն Ժողով աուն Բաթրիգ Սըրբազան հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ վէ Նորատունկեան աթուֆ. Գաբրիէլ էֆ. հազրէթլէրինին Ատանա պէտաէթիւէ իլէ աղըլը իճթիմա իտէրէք, բուհանի վէ ճիսմանի 14 աըգ հագգը պաշլընմըշլար տըր:

Մէճլիս էվվէլա Ուրֆա Առաջնորդ մէսէլէսինի նազարը տիգգաթա ալմըշ վէ մումայլէյհին 10 սէնէլիք հէսապը իզամէթինի թագտիր իտէրէք, պազը աագվալէտն տալայը Թէգրար մահալը մէմուրիյէթինէ ավտէթինտէ միւշքիլաթ կէօրիւլ, մահալը մէզքիւրէ ավտէթ իթմէմէսինէ գարար վէրմիշ վէ գաթէն Երուսաղէմ Բաթրիգի մումայլէյհին վանքա ավտէթինէ լիւզում կէօրթէրմիշ օլտուղընտան, օ վէճհիլէ Երուսաղէմէ ազիմէթի միւնասիպ կէօրիւլմիշ տիր: Տիկէր թարաֆտան Մարաշա պալըգնան Տ. Գորգին Վ. Խաչատուրեան Ուրֆայա Տեղապահ նասպ օլունմըշտըր:

Տ. Անանիա Վ.՝ քէնտի լէհինտէ օլարագ Ուրֆաան վուգուա պուլան միւրաճաաթլարըն նազարը տիգգաթա ալընմասը վէ 12 սէնէլիք խըտմէթինէ մուգապիլ պիր գաչ քիշինին ալագըճիլըգը մէզմու օլուպ, Տէրսաաաէթէ կէլմիւքի հալտէ, պու խուսուսատա թահգիգաթ իճրա իւլմէմէսինէ տաւայը Խաոն Ժողովը աունքի գարարը իթիրազ իթմիշ վէ Թահրիրէն Թէպլիգ օլունտուղը հալտէ, այնը իթիրազտա պուլունտուղըն պիլտիրմիշ տիր:

Պունտան աղտէմ Երուսաղէմ միւթապալլըրընտան Տ. Սարգիս Վ. Աճէմեան՝ Պաղտատ Բաթրիգ վէքալէթինէ թային օլունմըշ իսէ աէ, Բաթրիգ Տ. Ցարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ մումայլէյհ Տ. Սարգիս Վ.ին վանքտա պուլունմասընը լիւզում կէօրթէրտիկինտէն, Խաոն Ժողով աունքի իճթիմաընտա՝ պու մէմուրիյէթէ Տ. Մովսէս եպիսկ.ը թային իթմիշ, վէ մումայլէյհ աունքի իճթիմաա հագգը պուլունտուղընտան, պու մէմուրիյէթի գապուլ էյլէմիշ տիր:

Սապըգ Բաթրիգ վէքիլի Տ. Սիմոնէ Վ. Սամուէլեան աախի քէնտի իսթիֆի մէմուրիյէթինէ աաիր պիր թահգիգաթ իճրասընը թալէպ էյլէմիշ իսէ աէ, մէճլիս մումայլէյհին էվվէլճէ իսթիֆա իտէրէք գապուլ օլունտուղը վէ քէնտիսինէ պիր Նօգտան աթֆ իտէճէք վէ խուսուս մէզքուր թուպթանգ պիր սէպէպ մէվճուտ օլմատըղընը նազարը տիգգաթա ալարագ, պու թահգիգաթըն իճրասը սարֆը նազար էյլէմիշ տիր:

Կիլիկիա Ս. Կաթողիկոսը՝ Ս. Էջմիածին Ս. Կաթողիկոսընըն ինթիխապը թաբըգը հագգընտա պազը սուալլար իթմիշ օլտուղը, պունլար հագգընտա լազըմ կէլէն ճէվապըն իթասը Բաթրիգ Սրբազանա իհալէ օլունմըշ տըր:

Կիլիկիա Կաթողիկոսը Տ. Տ. Սահակ Սրբազան հազրէթլէրի, Տէրսաաաէթ Բաթրիգխանէսի իլէ Կիլիկիա կաթողիկոսլըղը միւնասէպաթընըն տաիր պիր մէքթուպ կէօնտէրմիշ օլտուղը, մէճլիս Բաթրիգ Սրբազանըն թահթը րիյասէթինտէ պիր գոմիսիոն թէշքիլ իտէրէք մէսէլէնին թէտգիգինի օնա հէվալէ էյլէմիշ տիր: Իշպու գոմիսիոնա Տ. Գրիգորիս արքեպս. իլէ Տ. Սահակ Ա. քհ. վէ Տիրան էֆ Աշնան վէ Գէորգ էֆ. Ասլանեան հազարաթը աազա թային օլունմըշլար տըր:

—Խաոն Ժողովըն աունքի իճթիմաընտա՝ Երուսաղէմ վանքընըն թաաթիլ օլունան նիզամնամէսինին իրսալինէ գարար վէրիլմիշ տիր: Իշպու նիզամնամէ պիր սէնէ իչիւն պէյաի թէճրիւպէ թաթպիգ օլունաճագտան սօնրա, Թէգրար Տէրսաաաէթէ կէօնտէրիլէճէք վէ 10 սէնէ իչիւն թամամ իւլէճէք տիր: Հալպուքի այնը վագըթտա, Բաթրիգ Սրբազանըն պազը թէքլիֆաթընը հավի բաբօրթը Նորատունկեան աթուֆ. Գաբրիէլ էֆ. հազրէթլէրի գըրաաթ վէ թաավիգ էյլէտիկի կիպի, քէնտիսի աէ պիր աէր իւլավէլէր իթմիշ լիւզում կէօրտիւկինտէն, մէճլիսին աախի պիրէր նիւսխէ թէվզի իտէրէք, օնլարըն բէյ աէ ալընտըգտան սօնրա, բաբօրթընըն Երուսաղէմէ իրսալինէ գարար վէրիլմիշ տիր:

Տիկէր թարաֆտան Երուսաղէմին սօն 12 սէնէլիք հիսապաթընըն թէտգիգի իչիւն աախի կրօն. վէ Բաղ. Ժողով Աանտալեանլէրինտէն միւթէշէքքիլ հէյէթին, կէլէճէք ճումա կիւնիւ Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա աղ աը իճթիմա էյլէմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր: Մէզքիւր հէյէթ իճրաը Թագաւորինտէ Տ. Ղեւոնդ Վ.ին իջտահէթընը աախի իւթիմա էյլէյէճէք տիր:

—Ս. Փրկիչ խաստախանէսի հէյէթը խաթրէսի աղասը կէլմէմիշ օլտուղընտան, աունքի հաֆթալըգ իճթիմա վուգուա պուլամամըշ տըր:

—Սապանճայա պուլընան Տ. Բարթուղիմէոս քահանայ պիր հաֆթա էվվէլ վէֆաթ էյլէտիկինտէն, Իզմիթ Առաջնորդը Տ. Ստեփաննոս Սրբազան թարաֆընտան վէքիլի Տ. Պօղոս Վ. Օծում այինինի իճրա վէ պիր գըմրանաղան իրատ էյլէմիշ տիր:

—Բարտ հազրէթլէրինին Տէրսաաաէթ վէքիլի սապըգ Մոնսինեօր Թաչի, մահալը մէմուրիյէթը ճէտիտէսի օլան Պրիւքսէլէ ազիմէթի միւնասէպէթիյլէ, Եիւժին գաթօլիգ Ն. Բաթրիգի Սապըգեան Էֆէնտի հազրէթլէրինի զիյարէթլէ բէտալը վէտայը իֆա էյլէտիկինտէն, Բաթրիգը միւշարիլէյհ էվվէլքի կիւն խատէմի զիյարէթ էյլէմիշ, վէ աունքի Մոնսինեօր Թաչի-նին աղիմէթի միւնասէպէթիյլէ Բարտա խաթտէ Խաչատուրեան վէ Սիւրմէնեան, Տէրզիճեան, Արապեան, Ճամճեան Վ.լէրի վէ Միւթէվէլլեան գէրապայըրը վէ Շէհիրեան վէ Բարլուածի էֆ.լէրի բէտալը ալթըշի իւթարիմէկէ կէօնտէրմիշ տիր:

—Բարտ հազրէթլէրինին բուհանիլիք սիլքինէ կիրտիկինին 50նճի սէնէի աէվրիյէսի միւնասէպէթիյլէ Եըլտըզ-Գաթօլիք ճէմաաթը նամընա սէնաիր նէֆիս աաարընտան պիր կիւմիւշ հօզա իհտա գըլընաճագ տըր:

Տիկէր թարաֆտան Կ.Բաթրիգ հազրէթլէրի քէնտի նամընա պիր սուրաթ իհտա իտէճէքլէրի, մէզքիւր սուրաթ իւ-չալ իւթիլմիշ, վէ աախիրէն Մոնսինեօր Թաչի աախի կէօրիւլ Թագտիր էյլէմիշ տիր:

Շիշլի Եըլտըզ-Գաթօլիք գապրիսթանընտա միւթէվէֆֆա Կաթողիկոսլարըն գապրը իւզէրինէ եապըլաճագ մագպէրէ իչիւն քէնտի թարաֆընտան 20000 ֆր. թէպէրրու էյլէմիշ տիր: Գարքրիտան գօմիսիօնը աախի քէնտի թարաֆընտան գաղըթլէրի թանզիմինէ թէվեիս էյլէմիշ տիր:

—Վիէօլըն չալմագ խուսուսընտաքի մէհարէթի մալիւմ օլան Հայկ էֆ. Կիւլպէնկեան, Գոնսէրվաթուար Օթէլ Գօնթինանթալըա յանվար 16տա պիր գօնսէր վէրմիշ վէ Եըլտըզ վէ Էննէպի բէք չօգ միւթէպայէրան հազըր պուլունմըշ տըր: Պօզսա բաշա Նուպար մուամիւլէյհին մէհարէթինի թագտիր իտէրէք խուսուսի թավսիֆ էյլէմիշ վէ օրատա պիր մէքթուպ քէօնտէրմիշ եիւզ գէտըն հագգը պուլունտուղըր հալտէ թէբրիքնամէ թալէպ էյլէմիշ տիր: Կիւլպէնկեան էֆ. իշպու էմէկինտէն աախի պիր գօնսէր վէրէճէք իմիշ:

—Գալաթա Փըլը տասընը 9 ալայ հիւտայ ճէմվիլի պու քէրրէ նէշր օլունմըշ տըր: Պունտան անլաշըլըրընտա կէօրէ, եաաայն օլուռ կիւնլէրտէ (18 աէֆա) թավայ հաոլըսը 2621 ղը. վէ բէնձինիքին վէ բօղար կիւնլէրի աէ 485 ղը. օլմըշ տըր: Վէրիլէն տէյէթի նազարլէր աէ չանլը տըր: Բաթրիգ Սրբազան 1 լիրա, Դիւրապետեան աէնարտ էֆ. Գասպարօղլեան 53 լիրա, Տիրան էֆ. Լօզմաճեան 5 լիրա, Եղիազարտ էֆ. Գարակէօզեան եէտսլէ հէթէս օլըան 30 լիրա, Պէղպէրեան գօնտէրինտէն 12 լիրա, Օսկոր Խասեան վէ Արամ Աղլօբիկեան էֆ.լէր 1էր լիրա, Օրթագէօյ Եըլտըզ Գաթօլիք քիլիսէսինտէն նաամայն իչիւն 5 լիրա, Խասքէօյ Գալֆաեան էյթամխանէսինտէն 150 ղը., մատամ Խօրբութլեանըն հօգէհանգիստը պաաարտըգընտան 2 լիրա, մատամ Մարիգա Թէքիրեանըն պաաարտըգընտան 80 ղը., քի ճէմա 15230 ղը.; Վագըթ պուլան 9027 ղը. մէսարիֆ պունտան թէնզիլ օլունտուղտան, իտրարի ղաա 6203 ղը. թասարրուֆ իթմիշ տիր քի, պունըն 5066 ղը.ը իլէ թանվիլաթ աախըն ալընըպ, գայտա 1137 ղը. մէվճուտ գալմըշ տըր:

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Նշան էֆ. Մաաայիմեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հանգուցեալ նախկրաուաթիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.— Ցարութիւն էֆ. Աւլուեան 108 ղը., Մկրտիչ էֆ. Խաժեան 432, Երուանդ էֆ. Խաժեան 108:

** Հանգուցեալ Տիգրան էֆ. Նաւաֆեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 108 ղը. նուիրած է Հիւանդանոցիս Մկրտիչ էֆ. Ասատուրեան: (Կն.)

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

ՎԻԷՆՆԱ, 13 փէպր. — Պուլկարիա բրէնսի Ֆէրտինանտ հազրէթլէրի պուրայա վասըլ օլմըշլար:

—Իմբէրաթօր Ֆրանց Եօզէֆ հազրէթլէրի քէնտի Ցարգլաանը միւնասէպէթիյլէ իւրիլէճէք մէզարլիֆաթըն թէնզիլի իչիւն իւսուսընը պէյան իթմիշ տիր: Թէնզըլը իւրիլէն աըշէ աըշէ իւրիլէճէք տիր:

ԼՕՆՏՐԱ.— Գրալ Էտուարտ հազրէթլէրի մարտ իպթիտալարընտա Պիարիցէ կիտէճէք վէ աէօրթ հաֆթա գատար օրատա գալաճագ տըր: Գրալ հազրէթլէրի աապիլաէ Միջէրկէտէնիզտէ պիր սէյահաթ իճրա իտէճէք տիր:

ԲԱՐԻԶ.— Պէրլինտէն բէտմէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, խարիճիյէ նազըրը Մ. Բիչօնըն աախիրէն մէճլիսը մէպուսանտա Ֆրանսանըն խարիճի բօլիթիգասը հագգընտա իրատ իթմիշ օլտուղը նութգ, Ալէմանեա աէվաիրը հիւքիւմէթինտէ բէք կիւզէլ պիր թէսիր հասըլ իթմիշ իմիշ; Ֆրանսա վէ Ալէմանեա արասընտա միւնասէպէթըն աաթթանէ օլտուղընը աախի պէլիյա իտիյօր:

ՊԷՐԼԻՆ.— Շէհրի պուլան պիր հավատիս կէօրէ, Ալէմանեա իմբէրաթօրը Վիլհէլմ հազրէթլէրի պիւթիւն Ալէմանեա միւթթէֆըգլը հիւքիւմէթլէրինին էրքանը իլէ Ֆրանսա ժողէֆ հազրէթլէրինին յորտէնտէ միւնասէպէթի իլէ Վիեննայա կիտէճէք տիր:

ԼՕՆՏՐԱ.— Գրալ վէ գրալիչէ հազրէթլէրի ապրիլ 21աէ Գօբէնհակ կիտմէք օլառ 3 կիւն գալաճագլար վէ պատէհա Նօրվէճիայա կիտէճէքլէր տիր:

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.— Չար հազրէթլէրինին վալիտէսի մարտ այընտա հէմշիրէսի օլան Ինկիլթէրա գրալիչէսը Ալէքսանտրա հազրէթլէրինի զիյարէթ իտէճէք տիր:

ԲԱՐԻԶ.— Իմբէրաթօր Վիլհէլմ հազրէթլէրինին իզքինճի մախտումը բրէնս Այթէլ Բարիզէ զիյարէթինտէ, Բարիզ գալյամճըլարընտան բէք չօգ չէյ սաթըն ալմըշ տըր: Կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, բրէնս Այթէլ Բարիզտէ պուլունտուղը էննատէ ֆէվգալատէ մէմնուն գալմըշ տըր:

Բրէնս Այթէլին Բարիզտէն կէչտիկի Պէրլին վէ Բարիզ պէյնինտէ պիր իսթիզամ էմարէսի աէյօր Թէլաքգի իւտիլմէ, հալպուքի խարիճիյէ նազըրըրը վէ էկլէճէյէ զիյարէթ իթմէկլէր թէգրիպ իտիյօր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

ԵՒՐՁԷ ԻՒՉ ՖԱՒԶԼԻ ԳՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷԺԻՊՍԻԷՆ 1886 վէ 1903 ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ

Ամօրթի քէշիտէսի 1 մարտ 1908

Պանգը Օսմանընըն Գալաթա աաքի խազինէսի մէվքիյէսինի վէ Սթանպօլ վէ Պէյօղլը շիւպէլէրի մաազալը պիր բրիմ իլէ (250 ֆր.) պաշա պաշ թէէտիյէսի մէհաալըքինէ գարար թավալիլաթը մէզքիւրէյի թէէտիյէ իթմէքտէ տիր:

Տէրսաաաէթ 31 յանվ. 1908

Էֆէնտի,

Չագմագճըլարտա Կիրիալի Մուսթաֆա Բաշա խանընտա 48 նումէրօլը մաղազատա Պօղոս վէ Սաքեան Յ. Կիւլէսէրեան ունվանը ալթընտա աէվամ իտէն թիճարէթ շիրքէթիմիզի, պու քէրրէ բիզայը թարաֆըմըզլէ ֆէսխ իտէրէք, հիսսէմէ այիտ էմթաա պէտէլինի շէրիքիմ Սաքեան էֆէնտիտէն նագտէն վէ թէմամէն ալըբ, պինաէնալէյհ՝ էմթաայը մէզքիւրէ, տույունաթ վէ զիմէմաթ պատէհա եալընըզ Սաքեան էֆ. Յ. Կիւլէսէրեանա այիտ վէ միւնհասըր օլտուղընը իլան էյլէրիմ:

ՊՕՂՕՍ Յ. ԿԻՒԼԷՍԷՐԵԱՆ

28/10 փետրվ. 1908

Տէրսաաաէթ 3—2

ԻՀԹԻՅԱԹ ՍԱՆՏԸՂԸ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՖԷՐԱՅՆ

ՏԷՐՍԱԱԱԷԹ ՇՈՒԲԷՍԻ

Գալաթա վէ Սթամպօլ

Սէրմայէսի 130 միլեօն ֆրանգ

թամամէն աէֆօլըն միւր.

Իհթիաթ՝ Աագչէսի 37,300,000 ֆրանգ տըր.

ԲԱՇԼԸՃԱ ՇԱՐԹԼԱՐ ՇՈՒՆԼԱՐ ՏԸՐ

Թէսլիմաթ՝ ալթուն զուրուշ իւզէրինէ օլաճագ տըր, վէ 50 զուրուշտան աշաղը թէսլիմաթ գապուլ օլունմայաճագ տըր:

Վինըր Պանգ Ֆէրայն՝ պու կիւնքի գարարա կէօրէ եալընըզ 1000լիրայա գատար մէպլաղ թէսլիմ իտէն իչիւն 100աէ 3½ վէ պու մէգտարը թէճավիւզ իտէն պարալէրէ իչին անճագ 100աէ 3 ֆայիզ վէրէճէք տիր. մամաֆիհ, բարա թէսլիմ իտէճէք շէվաթը 15 կիւն էվվէլ մահալլի կազէթալարըլա խապէր իթմէք շարթըյլա մէզքիւր ֆայիզի թէնզիլ վէ եա թէզյիտ մուխթար տըր:

100 լիրայի Օսմանիյէտէն աշաղը օլան թէսլիմաթ՝ իսթէնիլտիկի անտէ խատէ օլունապիլիր:

Պունտան եօգարըքի մէպլաղլարը վէ վէլիլիտէն վէրիլէճէք պիր թահրիրի իւշարա թապի տիր. շէօյլէ քի,

Լիր. Օսմ.տէն	Լիր. Օսմ.յէ գատար	
100	150	3 կիւն էվվէլ
151	200	6 » »
201	500	10 » »
501	1000	15 » »
1001 վէ պունտան եօգարը իչիւն		30 » »

Վինըր Պանգ Ֆէրայն իսթէնիլիկի անտէ ճըզտանտա կէօրիւլէն ալանաղը սահիպը մէվտուաթա թէէտիյէ իտէրէք, մէրգումըն հիսսալըը գարաման հազգընը մուհաֆազա իտէր:

Վինըր Պանգ Ֆէրայն՝ աղըլարալի օլմայան նամընա աախի ճըզտան վէրէպիլիր, պու Թագտիրտէ մէվճուաթը անճագ էվվէլճէ թային իւլունէ վէլի վէ եա վասի իճրայէ սէլահիյէթտար տըր:

Իհթիյաթ սանտըղընտան մաաատա Վինըր Պանգ Ֆէրայն պանգա մուամէլաթը իճրա իտէր:

ԹԻՃԱՐԻՑԷ

ՑԷՐՍԱԱՑԷԹ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՊԻԱՑԱՍԸ

ՊՈՒՂՏԱՑ		Բարա
Պիրինճի պէյազ օգգասը	49	-50
Իքինճի » »	48	-
Մախլութ »	47	-
Չավտարըլը »	44	-46
Սէրթ պիրինճի »	54	-55
» օրթա »	52	-58
Մախլութ սէրթ »	50	-

Պու կիւն 6 վակօն Անատօլու պուղտայը վիւրուտ իթմիշ տիր:

ՈՒՆ	Ղրշ.
Եէրլի գըրմա Ա. չուվալ	098-
» » Բ. »	96-

ՔԷՐԷՔ

Օգգասը 23½-24 բարա:

ԱՐՊԱ

Տանիւպ քիլէսի	17½-18½
Ռումէլի վէ Մէրսին	17 -18

ԲԱՄՊՈՒԿ ՊԻԱՑԱՍԸ

Լիվըրբուլ 12 փէտր.

Ցանվար փէտր.	5.79
Ցունիս յուլիս	5.77

ՊՈՒՂՏԱՑ ՊԻԱՑԱՍԸ

12 փէտր.

Նիւ-Եօրգ հազըր		102.
» յուլիս իչիւն		101.1.2
» փէտր. »		.
» գէկտ. »		.
» մայիս »		105.
Լիվըրբուլ հազըր		
» մայիս »		7.6.7.8
» մարտ. »		7.3.
Չիգագօ հազըր		
» մայիս »		097.1.4
» յուլիս »		093.3.4

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 12 փէտր.

Ինկ. էսհամը Ինկ. Լիր.	087.25
Օսմ. էսհամը իւնիֆիյէ	95.75
» » » գաբանթը	95.50
Օսմանլը Պանգասը	18.75
Բուս 4⁰/₀	84.75
Պուլկար իսթիգրազը	103.
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25.47

Բարիզ 12 փէտր.

Գօնսօլիտէ իւնիֆիյէ աըշլըսը	96.40
» » գաբանթը	96.55
Ֆրանսըզ էսհ. 3⁰/₀ ֆր.	096.87
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	178.50
Օսմանլը Րէժի էսհամը	447.
» Պանգասը	717.
Բուս ⁰/₀5 1906	97.35
Գրէտի Լիօնէ	1200.
Իթալիա էսհամը	103.24
Սբանեօլ	94.30
Թրանսվալ	49.
Գամպիօ 3 այ վատէ	25.17

Վիէննա 12 փէտր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	240.90
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	186.
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	419.

Պէրլին 12 փէտր.

Ռումէլի շըմէնտըֆ. (ճարգ.)	146.20
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20.28
Բուս 4⁰/₀	.
Անատօլը շըմէնտըֆէրի 3⁰/₀	.

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իւնիֆիյէ տուին ադչըմ գաբ.	105.11½
» » էն եիւքսէք	105.12
» » էն աշաղը	104.31
Պու սապահ աշըլըշ	105.08
Ռումէլի շըմէն. ադչըմ գբնըշը	175.¾
» » էն եիւքսէք	175.¾
» » էն աշաղը	174.⅞
» » աշըլըշ	175.½
Րէժի ագսիօնը Լ. Օս.	19.25

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Թրամվայ	08.82
Թունէլ	4.45
Օսմանլը Թրամվայ	472.
Ասիանա Օթօման	4.17
Լօրիօն	062.
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէս	412.
Թրանսվալ	047.50
Զաթըրէթ	19.50
Րըխթըմ թահվիլաթը ք.ձ.	430.
Պուլոա	448.
Գարտուս	034.
» Օրտինէր	026.
Անատօլու շըմ. ագսիօնը	16.17
Շիրքէթը Խայրիյէ հիս. Լ. Օ.	43.
» » Համիտիյէ	4.45

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ.տան Ղշ. Բր.	
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108.05
Մէթէլիք	100.30
Ինկիլիզ լիրասը	109.38
Ֆրանսըզ լիրասը	87.17
Բոլ	092.30
Գրիմիչ ալթունը	50.
Տուգատ ալթունը	8.69

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա չէք	110.25
Բարիզ չէք	22.75

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԾԲՄԷՆՏԸՓԷՐԻ
ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՀԱՍԸԼԱԹ ՃԷՏՎԷԼԻ

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԽ—ԻՆԳԱՐԷ ԽԱԹԹԸ
Գնահ հաֆթա 1908 յունվ. 22էն յունվ. 28է գատար
Խաթթըն ուզունլըղը 578 քիլոմէթրօ
Սէնէվի քիլոմէթրօ հասրլաթը

ՆԱԳԼԻՑԱԹ	Սէնէի հաղբրէ Ֆրանգ		Սէնէի մազիյէ Ֆրանգ		Ֆարգ Ֆապլա Ֆրանգ		Ֆարգ Նօգսան Ֆրանգ	
Պալէատէ զիբր օլլանան հափթատա	5,516	03	6,037	20			521	17
Իլք հափթալար	6,471	28	11,780	88			5309	60
Ցունվար 1էն պէրու	6,232	46	10,344	96			4112	50

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԳՕՆԵԱ ԽԱԹԹԸ
Ուզունլըղը 445 քիլոմէթրօ
1907 յուն. 22էն յուն. 28է գատար

ՆԱԳԼԻՑԱԹ	Սէնէի հաղբրէ Ֆրանգ		Սէնէի մազիյէ Ֆրանգ		Ֆարգ Ֆապլա Ֆրանգ		Ֆարգ Նօգսան Ֆրանգ	
Պալէատէ զիբր օլլանան հափթատա	2,657	54	1,356	60	1300	94		
Իլք հափթալար	4,408	69	4,193	75	214	94		
Ցունվար 1էն պէրու	3,970	90	3,484	46	486	44		

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ՍԷՐՄԱՅԷ 250,000,000 ՖՐԱՆԳ

1907 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷՐԻ ՊԻԼԱՆՉՕՍԸ ՏԸՐ.

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ	Ֆրանգ	Սթ.
Ծախսըգատա վէ պանգալարատա նուգատա	150,060,798	98
Ծախսըգատա պուլընան սէնութ	1,691,851,697	83
Ւրբօր	295,685,648	30
Հիսապը ճարի	564,114,687	25
Հիսապ վէ պօնօ վէ թահվիլաթ վէ էսհամ	8,281,825	54
Եմիալը զայրը մէնգուլէ	35,000,000	»
Եմի իւղէրինէ աչըլան հիսապալար	48,668,011	87
Նեքիւն	2,196,662,669	77

ՏՈՒՑՈՒՆԱԹ	Ֆրանգ	Սթ.
Ֆեբօղիթօ վէ աչըգ պօնօլար	679,948,810	12
Հիսապը ճարի	862,928,637	95
Գպգալ օլուշան բօլիցալար	132,203,529	05
Վատէի մուայյէնէ իլէ տեբօղիթօ վէ պօնօլար	50,115,293	43
Եմի իւղէրինէ աչըլան հիսապալար	96,466,399	22
Իհթիյաթ ագչէսի	125,000,000	»
Սերմայէ	250,000,000	»
Նեքիւն	2,196,662,669	77

Այրնա մուհասէբէ օլտուղը թաստիգ օլունըր։
Մեճլիսը իսարէ բէհօր է. ՊէթԷՆՕՏ
Մեճլիսը իսարէտէ մուրախաս ազալար
է ՏՄ. ՖԱՊՐԻԼԻՍ վէ Գ. ՊՐԷՆԴԱՌ

ՎԻԵՆՆԱ ՊԱՆԳ ՖԷՐԱՅՆ
Սէրմայէ 130,000,000 գուլդեն (քեամիլլէն թէէսիյէ օլունմըշ)
Իհթիյաթ ագչէսի 37,300,000 գուլդեն։

1869 սէնէսինտէ թէէսիս օլունըպ, մէրքէզը իտարէսի Վիէննատա պուլընմագտա վէ միւլգագաթը էյլէմէտէ 12 իտարէխանէսի պուլընմագտա տըր։

ՇԻՊԵԼԼԻ.—Բրակ, Կրաց, Գրին, Օսիկ, Գուտա-Բէչթա, Լէմպերկ, Զէլնօվիչ, Գլակենֆուրթ, Գիլից-Գիաալ, Գարլսպատ, Բիլսէն, Բրօշնից, Սէն-Բօլմէն, Թէպլից, Վիվլաֆ վէ Վիէնէր Նէսշթատ։

ՏԷՐՍՍԱՏԷԹ ՇԻՊԵԼԻ

Գալաթատա իտարէխանէսի՝ Գամանթօ խանընտա Աւսթրիա բօսթախանէսի իւզերինտէ,

Սթանպալ իտարէխանէսի՝ Էլբաթթիպխան Գիւլիւք Աշիր էֆ. օգգաղընտա։

Վիէնէր Գանգ Ցերայն՝ պանգայա միւթէալլիգ քեամֆէի ումուրլա մէշղուլ օլուր, էգմիմէտ գօնթ գուրան աչար, թահվիլաթը հրֆզ վէ տէբ իտեր, գըյմէթի թահվիլաթ բէհն պըրագագ մուգապիլինտէ գօնթ գուրան իլէ ավանս վէրիր, չէք իխրաճ, հէվալէլէր իթա վէ թէլեկրաֆլա թէէսիյաթ իձրա իտեր, պօրսայա միւթէալլիգ մուամէլաթ Տէրսաատէթ վէ պիլուսմամ մէմալիքը էճնէպիյէ բիացալարընտա թահվիլաթ ալը՝ սաթըմը, գուրօն վէ թահվիլաթ գուրօնլարը սգօնթօ վէ թահսիլ իտեր, ումում բիացալար իւզերինէ բօլիցա ալը վէ սաթար, էմրէ մուհարբէր վէ վատէի պօնօլար ալը։

ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ ԶԷՄԱՆԸ

Հէր կիւն էյլէնտէն եվվել սաթ 9½տան էյլէնտէն սօնրա սաթ 4է գատար։

Ճումատ կիւնլերի 9½տան 1է գատար։

ԻԼԱՆԱԹ

Ղուրէպատի Միւլիմէյն խառթախանէսի իշլեն միւպայէսընա լիւզում կէօրիւնէն 508 սաէտ եուն զուշղրն պէհէրի 8 ղ.տա թալիպի էօհսէրինտէ պուլընըշղընտան վէ շուպաթըն 4ինէի բազար էրթէսի կիւնինէ գատար 100սէ 5 վէ իքի կիւն զարթքընտա տա 100սէ 10 թէնզիլ գապալ օլընըպ հատար լայզէնը պուլուղը թագտիրսէ իհալէի գաթիյէսինին իհրաը մուգաբրէր պուլընտրզընտան, նօգսանընյա իթա իթմէք իսթէյէնլէրին՝ 100սէ 10 նիսպէթինտէ թէէսրն ագչէլէրինի վէ եախսա միւթէպէր վէ մուսատագ քեֆալէթնամէյէրինի համիլէն էյտամը թաթիլիյտէն մատատա հէր կիւն սաթ 10ա գատար մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

20 քեն. սանի 323 3—1

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՑՈՒՆ

Պէտէլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղ.տան նագտէն վէ նըսֆը տիրէի էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթի վէ սերկի իլէ խյթա օլունմագ իւզրէ զկրտէ մուհարբէր մահլիւլաթը պէրմուճիրը նիզամ տէօրթ հափթա իլանընտան 323 սէնէսի քեն.սն.ին 21ինի կիւնինտէն քեն.սն.ին 28ինի բզ. էրթէսի սաթ 10ա գատար 1ինի հափթա իլանընտա միւզայէսէլէրի իհրա գէլը նագաղընտան, թալիպ օլանլարը վէ տահա զկյատէ մալիմաթ ալմագ խաթէյէլէրին՝ գըյմէթը մուխամմէնէնին էօչրիւնէ մյուավի թէէմին ագչէլէրիլէ պէրտագեր էվգաֆը Հիւմայուն Մահլիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

Գըյմէթը
մուխամմէնէսի

..1802.. պէտէլը միւզայէտէսի 1000
—Իսկիւսարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ 395 վէ 397 նօմէրօլը 1 գբթա արսանըն սիւլտան հիսսէսի. Բահմի։

..10000.. պէտէլը միւզայէտէսի 6000.— Իսկիւսարտա Իհսարէթ մահալլէսինտէ Օրթա սօգաղտա 7 նօմէրօլը թահմինէն 924 գբրա 1 գբթա արսանըն թէմամը. հահի Մահմուտ։

..11388.—Պէշիքթաշտա Սինան Բաշի Աթիգ մահալլէսինտէ Խաս Ֆրուն սօգաղընտա 7 վէ 9 նօմէրօլը ալթընտա 1 պաղ տիւքեանը միւշթէմիլ 5 օտայը հավի 1 պաղ մէնզիլին սիւլ հիսսէսի. հահի Հիւսէյին։

..32500.—Թօքհանէտէ Հահի Մէսիհի մահալլէսինտէ Գիւլխան սօգաղընտա 10 նօմէրօլը 7 օտա թահմինէն 980 գբրա պաղէյի միւշթէմիլ տիչաղ 1 պաղ մէնզիլին 2½ հիսսէ իթիպարբյա 6 պուչուգ հիսսէսի. հահի Էհմէտ։

..1000.. պէտէլի միւզայէտէսի 600.—Թօքդաբուտա Պայազիտ Աղա մահալլէսինտէ Հալաճ սօգաղընտա 33 նօմէրօլը 1 գբթա արսանըն թէմամը. հահի Ահմէտ։

..6667.— Զարշուի Քեպիրտէ Սէբահի սօգաղընտա 10 վէ 12 նօմէրօլը միւլք մա կէտիք 2 պաղ տիւքեանըն սիւլ հիսսէսի. հաֆըզ Մէհմէտ։

..12502.—Շահզատէ Պաշընտա Էմին Նուրէտտին մահալլէսինտէ Շահզատէ Պաշը ճատտէսինտէ 225 նօմէրօլը ֆեվգինտէ 1 օտայը հավի վէ չէհրի 140 ղ. քիրալը տիչաղ 1 պաղ տիւքեանըն նըսֆ հիսսէսի. էօրիւհի Հիւսէյին։

..6667.—Օրթաքէօյտէ Անպարլը Տէրեատ Զայը սօգաղընտա 2 նօմէրօլը 8 տէօնիմ 1 գբթա պօսթանըն սիւլ հիսսէսի. Աշկի։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ
ՍԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարբյա Թաթամ, Օռէնա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս. Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսը արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

ՎԻՒՐՈՒՏԻՆԼԻ ԳԼԻԼԷՆԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. փետր.ըն 16նը բազար կիւնիւ «Պոսֆոր» Մարսիլիատան։

Ալաֆ. փետր.ըն 19նը չըշն. կիւնիւ «Պաղատատ»՝ Մարսիլիատան,

Ալաֆր. փետրվ.ըն 13ճի բէնճէնպիկ ագչամը «Սախալիէն» Սուրիա խաթթընտան։

ՀԱՄԷՐԻԿԷ ԻՍԹՃԷՊ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆ. փետրվ.ըն 12ճի չըշնվ. կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆ. սաթ 4ստ գաբթան էմպերթին սիւվար օլտուղը «Պաղատատ» վաբորը՝ տօղրուտան տօղրույա Օռէսայա։

Ալաֆրանկա փետրվարըն 17ճի բ.երթէսդաշամը ալաֆր. սաթ 4ստ գաբթան Մարարտըն սիւվար օլտուղը «Պոսֆոր» վաբորը՝ Սամսուն, Թրապիզոն վէ Պաթումա։

Ալաֆր. փետր.ըն 14ինճի ճումատ կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաթ 4ստ գաբթան Լէմնոսէրին սիւվար օլտուղը «Սախալիէն» վաբորը՝ Իզմիր, Բիրէ, Նաբուլի վէ Մարսիլիա։

—

Գումբանա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիոն-Մէթիթէռանէ շըմենտիֆէրինին էն իշլեք սթանսիօնլարը իշլեն ատախ պիլէթ վերէպիլիր։

Եուրոպա Ռատխա վաբորլարը իլէ

1ինճի մէվգը.— Բարիզ իշլեն 275 ֆր., Մարսիլիա իշլեն 260 ֆր.։

2ինճի մէվգը.— Բարիզ իշլեն 200 ֆր., Մարսիլիա իշլեն 160 ֆր.։

Թիւճարը էլիսը նագլ իսթէ վաբորլարը իլէ

1ինճի մէվգը.— Բարիզ իշլեն 200 ֆր., Մարսիլիա իշլեն 160 ֆր.,

Ֆամիլիա իլէ կիսէնլէր իշլեն խուսուսի շարթլար իլէ սուհուլեթ իարազ օլունարը կիպի, ազիմէթ վէ ավանէթ պիլէթի տախի վերիլիր։

Տահա միւքեմմել մալիւմաթ վէ թափիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Մօմխանէսէ Սիրէ Ֆրանսէզատ մէլբեզ ռանթիէսինին վէ Սթանպալտա Պաղչէ Գարաւտա կէօմրիւք գուրպինտէքի մէճլիսինէ մուրաճաաթ իսթէմէք։

''ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ,,
ՄԱԹՊԱԱՍԸՆՏԱ
ԹԻԽՈՒԹՃԷ՝ ԷՐՄԷՆԻՃԷ
Վէ
ՖՐԱՆՍԸԶՃԱ
ԷԼԷՐ ՏԷՐԻԼԻՒ
ԳԱԼԹ ՏԸ ՊԻՉԻԹ
ՍԻՐՔԻԻԼԷՐ, ԱՆԹԷԹ
Վէ
ՏԻՒՑԻՒՆ
Վէ
ՃԷՆԱԶԷ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻ
Վէ հեր տիւրլու
ԹԻՃԱՐԷԹԱՆԷ ԻԼԱՆԱՄԷԼԷՐԻ
Վէ սահր պունա միմասիլ էվրագ թապը փիյաթա միւշթերիլերը մէնսուբ իսթէնէք սուրէթտէ տէրէօհսէ օլունուր։
Թաշլըգրտան դոխի օքՖԷԼԼՇ
էտաղ օլունար

ԽԸՏԻՎԻԱ ՄԱՑԼ ԳՈՒՄԲԱՆՆԱՍԸ

Գաբթան կաթէչէնին սիւվար օլուղը «Օսմանիյէ» վաբորը՝ ալաֆր. փետր.ըն 9ընը բազար կիւնիւ էօյլէնէսնօնրա ալաֆր. Յտէ Իզքենտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ կէչէտէք վէ ալաֆրանկա փետր.ըն 11ինճի սալը կիւնի էօյլէնտէն սօնրա ալաֆ. սաթ 4ստ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ Միտիլլի, Իզմիր, վէ Բիրէյէ օղրայարագ Իզքենտերիյէյէ միվասէլէթ իստէնէք տը։

Գաբթան Ֆէնտէյէն սիւվար օլուղը «Սախալիէ» վաբորը՝ ալաֆր. փետր.ըն 6ինճի չարշէնպիկ կիւնիւ Տէրսաատէթէ միվասէլէթ վէ փետր.ըն 8ինճի ճ. էր. կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆ. սաթ 4ստ կէլիպոլը, Զանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Բատրա, Մէրսին, Իզքենտերան, Թարսալուս, Գէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթասրտ օղրայարագ Իզքենտերիյէյէ հարէքէթ իստէնէք տը։

Վաբորտա էլէքթրիգ զըյասը պուլընտըրըլմըշտը կիպի, եէմէքլէր պիրինտի նէվ օլուգ, սուրա իւզերինտէքի շարագ տախի մէճճանէն վէրիլէճէք տիր։

Գաբ պապաէ գիյատ թափիլաթ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Բրնիթ իւզերինտէ Մէյմանէթ խանընտաքի մէրքեզ ռանթիէսի վէ եախսա Սթանպալտա Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի շիպէյէ միւրաճաաթ իթմալի տիրլեր։

Մեսուլ Իսլէրթ
ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՇԱՐԳ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ

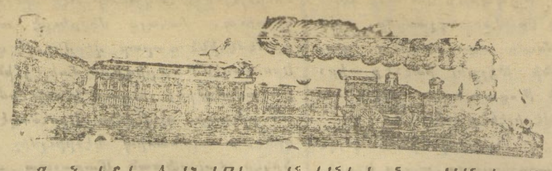

1907 ալաֆ. Նոյեմբեր 1էն Իթիպարէն եէնի իլանա տէկին եօլ թարիֆասը.

ՇԸՄԷՆՏԸՓԷՐԼԷՐԻ
ՔԻԻԶԻԻՔ ԶԷՔՄԷՃԷ

ՄԹԱՐՊՕԼՏԱՆ ՔԻԻԶԻԻՔ ԶԷՔՄԷՃԷՆԷՆ

ՆՈՒՄԷՐՕ ՍԹԱՏԻՕՆ	62	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	42	44	46	46	48	50	52
	Սպասման էօյլէնէ գատար											ՎԱԳԹՕՐ ՀԱՐԷՔԷԹ							Էօյլէնտէն ագշամա գատար							
Մթամպօլ	6 09	6 47	7 21	7 56	8 23	8 56	9 21	9 54	10 31	11	12 05	1 04	1 51	2 16	2 43	3 30	3 57	4 24	4 52	4 52	5 23	5 52	5 52	6 23	6 50	7 20
Գումգապու	6 24	6 57	7 41	8 06	8 38	9 06	9 30	10 12	10 41	11	12 45	1 14	1 41	2 26	2 54	3 41	4 07	4 34	5 02	5 06	5 33	6 02	6 06	6 33	7	7 30
Եէնիգապու		7 01	7 45	8 10	8 42	9 10	9 40	10 17	10 45	11 53	12 19	1 18	1 45	2 50	3 18	3 4	4 11	4 38		5 10	5 37		6 10	6 37	7 04	7 34
Սամաթիա		7 07	7 51	8 15	8 47	9 15	9 45	10 25	10 54	11 58	12 24	1 23	1 50	2 36	3 03	3 49	4 16	4 43		5 15	5 42		6 15	6 42	7 09	7 39
Եէսիլգուլէ	6 43	7 12	7 56	8 24	8 52	9 22	9 48	10 29	10 56	11 43	12 29	1 28	1 53	2 41	3 08	3 54	4 21	4 48		5 18	5 47		6 18	6 47	7 13	7 44
Մագրիքէօյ	7	7 37	8 11	8 37	9 09	9 31		10 41	11 05	11 51	12 31	1 40		2 53	3 21	4 07	4 33	5 01	5 30		5 59	6 30		6 59	7 25	7 56
Ալյոթէքեաոօ	7 18	7 47	8 21		9 21			10 51		12 07		1 32		3 03			4 45		5 30		6 09	6 30		7 11	7 35	8 06
Գիւլիւք Զէքմէճէ	7 28				9 29					12 11		2					4 13							7 19		

ԳԻՒԼԻՒՔ ԶԷՔՄԷՃԷՆԷՆ ՄԹԱՐՊՕԼ

ՆՈՒՄԷՐՕ ՍԹԱՏԻՕՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57	61
	Սպասման էօյլէնէ գատար										ՎԱԳԹՕՐ ՀԱՐԷՔԷԹ							Էօյլէնտէն ագշամա գատար							
Գիւլիւք Զէքմէճէ			6 39							9 51					12 51		2 28					4 59				7 20
Ալյոթէքեաոօ	6 18		6 50	7 27	8 01		8 26	8 59		10 02			11 17		1 02		2 39		3 55			5 10		6 10	6 45	7 35
Մագրիքէօյ	6 30		7 02	7 39	8 13		8 38	9 11		10 14	10 39		11 29	11 53	1 14	2 24	2 51	3 37	4 07	4 31		5 30	5 57	6 22	6 57	7 54
Եէսիլգուլէ	6 45		7 14	7 54		8 26	8 50		9 24	10 26	10 51	11 14	11 41	12 04	1 26	2 39	3 06	3 52	4 19	4 46	5 18	5 45	6 18	6 45	7 12	8 16
Սամաթիա	6 49		7 18	7 58		8 30	8 54		9 28	10 29	10 58	11 17	11 44	12 07	1 29	2 42	3 10	3 55	4 22	4 49	5 21	5 49	6 21	6 48	7 16	
Եէնիգապու	6 54		7 24	8 03		8 35	8 59		9 33	10 34	11 03	11 22	11 49	12 12	1 34	2 47	3 15	4	4 27	4 54	5 26	5 54	6 26	6 53	7 22	
Գումգապու	6 59		7 29	8 08	8 31	8 40	9 04	9 29	9 38	10 02	10 39	11 08	11 27	11 54	12 17	1 39	2 52	3 21	4 05	4 32	5	5 31	6	6 31	6 58	7 28	8 34
Մթամպօլ	7 07		7 37	8 16	8 39	8 48	9 12	9 37	9 46	10 10	10 47	11 16	11 35	12 02	12 25	1 47	3	3 29	4 13	4 40	5 08	5 39	6 08	6 39	7 05	7 36	8 43

Իսթթար.—Եէնի իլանա տէկին 10, 12, 16, 34, 36, 9, 13, 29, 43 վէ 47 նումէրօլը գաթթարլար՝ եալընըզ 1 տագիգա Զէյթունբուրունընտա տուրաճագլար
Թէք օ գատար հէվալէլի օլմայան եէրքէր՝ պիրա իսթիմնա հեր գաթարտա գապալ օլունաճագլար տըր. լաքին հէվալէլի օլան եէրքէր՝ եալընը
61 վէ 62 նումէրօլը գաթթարլարտա գապալ օլունաճագլար տըր։
Շարգի էվրօբանին վագթը՝ Տէրսաատէթի սաաթը լուղերինէ 4 տագիգա իլէրի տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿԻԼԻԹԱ
ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՍԻ

1892 2/14 օգոստոս (20 սէֆէր 1310) թարիխի ֆէրմանը Հիւմայունը ճէնապը Բատրշահի մանթաղը միւնիֆիճնէթ թէչէքթիւ իթմիշ տիր։

Գալաթատա Հէզարէն սօգաղընտա Գօ-Օքերթիվ մաղազասը գալշըրընտա քեսին Նազը խանընտա 14 նումէրօլը իտարէի մէրքեզկյէյէ վէ մէկազքի աթիկէյէ միւրաճաաթ օլունապիլիր։

Սթանպօլտա Նէնիճամի ավլուսընտա Պանգը Օսմանի շիւպէսի։
» Պաղչէ Գարաւսընտա Իբրահիմ խանընտա 10 նումէրօտա Սատօգ Բօսթիթի էֆ.։
» Վէզնէէֆիլէրտէ Ապտի պէյ վէ գումրանեասը։
» Պաղչէ Գարաւսընտա Էմին Էօնինտնտէ Իզմիր սօգաղընտա Այմէլօղլու էֆ.։
» Իզզէթ Բաշա խան իհսան պէյ։
Գատրքէօյիւնտէ Զաբշը ճատտէսինտէ Քեամիլ էֆ.։

Գատրքէօյիւնտէ Մօտա ճատտէսինտէ Անթիբա էֆ.։
Պէօյիւքտէրէտէ Ա. Տէմարքի էֆ.։
Պէյօղլունտա Ճատտէի Բէպիրտ Օսմանը Պանգասը շիւպէսի։
Էրէնքէօյիւնտէ Բօսթա վէ Թէլեկրաֆ շիւպէսի գուրպինտէ Թէոլօկոս Նանիտէս էֆ.։
Շիշլիտէ Պէյիւքտէրէ ճատտէսինտէ 137 նումէրօտա Է. Բօսթի էֆ.։
Գալաթատա Թիւնէլ խանընտա 12 նումէրօտա Ա. Բիրժանց էֆ.։
Բէնտիքտէ Բ. Սամարբրա էֆ.։
Պէօյիւք Ատատա Բէսսալ էֆ.։
Մագրիքէօյիւնտէ Սթամսիոն ճատտէսինտէ Ա. Անկելիտէս էֆ.։

ՎԷՆԱՆ ՖՕՑՈՒՃԵԱՆ

Սթանպօլտա Պաղչէ Գարաւսընտա ճէլալ Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն° 1 Զէֆթէ Ընգըլէթ մաղազասը.
ԿԷՕՋԷ ՎԷ ՃԷՐԳԱՀԼԷՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃԱՃԱՐԸ

Մէղքիւր մաղազատա կէօզէ վէ հէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվահ ալէաթ ու էտէվաթ թօրտան վէ բէրաքէթէ օլարագ ֆիւրուսիթ օլունը։

Էգմիմէտ եուսուլագ վէ սերթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մամուլ մէվտատը միւթէլիթէ, գասրգ պաղլարը, էնվահ չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, մրան իւլ հավա (պարսմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիքլէր պուլընմագտա տըր։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըճաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհսէ իտէր։

ՊԱՂՏԱՏ ՏԷՄԻՐԵՕԼԸ
ՃԻՐՔԷԹԸ ՃԱՀԱՆԷԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷՍԻ

1907 սէնէսի սեպտ.ին 1ինճի ճումատ էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն ամէտշիւտ իտէնէք գաթարլարըն հարէքէթինի միւպէյյին վագթնամէ տիր,

ԳՕՆԵԱ-ԷՐԷԿԼԻ-ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒ ԹԱԹԹԸ

Էյնա վէ եօլմու գաթարբլ Ն. 622		Սթ.	Տգ.
Գոնեա	սպկ. հար.	12	30
Գաշին խան	»	1	1
Զօմրա	»	1	45
Արբզ էօրէն	»	2	13
Մանտասուն	»	2	42
Գարաման	միվ.	3	13
	հար.	3	28
Սիտրօվա	»	3	54
Ալյանանը Տէլպէկնտ	»	4	44
Ալաճա	»	5	20
Էրէկլի	միվ.	5	45
	հար.	6	5
Գուլկուրլը	ագշ. միվ.	6	20

Էյնա վէ եօլմու գաթարը Ն. 621		Սթ.	Տգ.
Գուլկուրլը	ագշ. հար.	6	35
Էրէկլի	միվ.	6	53
	հար.	8	50
Ալաճա	»	9	17
Ալյանանը Տէրպէկնտ	»	10	1
Սիարօվա	»	10	43
Գարաման	միվ.	11	7
	հար.	11	22
Մանտասուն	»	11	55
Արբզ էօրէն	»	12	24
Զօմրա	»	1	
Գաշին խան	»	1	36
Գոնեա	ագշ. միվ.	2	5

ԻՆՃԷ ՍԱԶ

Պէյօղլունտա Սրօնէք պիրախանէսինտէ պունտան պէօյլէ ճումատ վէ բազար կիւնլերի սաաթ 9ատն վէ պալօ օլարը կէչէլերի սաաթ 12ուն սաղահա գատար քէմանի Աշգի էֆ.նին 8 թիչիլիգ ինճէ սազ թագտը թարաֆընտան իճրաի ահէնք իսթէճէք տիր։8—2

ԷՕՔՍԻՐԷՆԼԷՐԵ
ԳԱԹԹԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՖԷՐԷՍ

Էվրօբատան կէլէն գաթրան սուլտրընը քեաֆիֆէսինէ էգէր ճիհէթ միւրաճաճ օլուպ, Ամերիկա սէնայի սէրկիսինտէն կիւմիւշ լիյագաթ միտալեասընա մազհար օլմըշ տըր։ Թամամ լաթիֆ ուլուպ, մկյտէյի գաթէն պոզմազ։

Մէչհուր Օսմանը վէ էճնէպի թագիպլէրին մազհարը թագտիրի օլտուղը կիպի, էգճիմէտ միւթէվէֆա Տօգթ. Խօրատանճեան էֆ.նին թագտիրնամէսնէյէ բիւահանիյէթի թասվիպ վէ մեբքթեպը թըպպիրէյի Շահանէ տախի թասվիգ էյլէմիշ տիր։

Իշիլեճէք ու տէրունինէ պիր գահվէ գաշրը տթըլտրգտա, պուլաշրգ խասթալըգլարտան վրգայէ վէ մուհաֆազա խէր։

Կէօյիւս նէզլէրինէ, էօքսիրիւլէրէ, ենֆլուենցայա, պրոնշիթլէրէ, նէֆէս տարլըզընտա, վէրէմին պաշլանկըճլարընտա, տերի խասթալըգլարընտա վէ իտարա եօլու բահաթրզալըզընտա ֆիտէպախշ տըր։

Սթանպօլը պիլիմէմէ մէշհուր տէբ վէ էճզախանէլերինէ պուլունը։
Սթանպօլտա ֆիյաթը 5 ղրշ. տըր։